Et københavnsk Hjem.

Lystspil i fire Akter

ved

Christopher Boeck

Förord till den elektroniska utgåvan

Detta lustspel av **Christopher Boeck** (1850-1932) har digitaliserats i mars 2010 av Nasjonalbiblioteket i Oslo och anpassats för Projekt Runeberg i december 2016 av Ralph E.

Boeck

ET KØBENHAVNSK HJEMEt københavnsk Hjem.

Lystspil i fire Akter

af

Christopher Boeek.

Køb enh avn. Andr. Schous Forlag.

1892Opført første Gang paa Casino den 8de November 1891

København. I. Cohens Bogtrykkeri.Personerne.

Vilrads en, Kontorchef.

Fru Vilradsen.

Kamilla, 20 Aar ^

Julius, 18 Aar > deres Bern.

Agnes, 13 Aar J

Georg Munk, cand. philol.

Thomsen, Fuldmægtig paa Yilradsens Kontor.

Mary Hansen.

Vinge.

Madam Birk. En Rodemester. Baronesse Ringhjelm. B i e r w a 1 d, Restauratør. Blak, Proprietær.

Josefa, Stuepige \ hog vüradsens. Sine, Kokkepige f

Handlingen foregaar i Nutiden hos Vilradsens i København. — Første Akt den 13de November, 2den og 3die Akt den 28de November, 4de Akt den 3die Deeember.Første Akt.

Dagligstue. Dør i Baggrunden til Entréen. Tilhøjre to Døre: i Forgrunden til Herrens og Fruens Soveværelse, nærmest Baggrunden til Spisestuen og andre Værelser. Tilvenstre mod Baggrunden Dør til Julius' Værelse. Tilhøjre for Døren i Baggrunden et Dameskrivebord, tilvenstre Bogskab. Tilhøjre i Forgrunden Chaisßlongue

med et lille Bord foran; mellem Sovekammerdøren og Spisestuedøren Klaver med et Par hvide Figurer og et Portræt paa. I Hjørnet tilvenstre i Baggrunden Vindue til Gaden. Tilvenstre i Forgrunden Pillespejl med Lys foran, længere tilbage Kamin. I Hjørnet tilhøjre i Baggrunden Salonmøbel. Midt paa Gulvet Bord med Albums, oven over hvilket Lysekrone. Det hele Arrangement moderne, overlæsset, smagløst. Formiddag.

Første Scene.

Josefa. (Lidt efter) M U 11 k'.

Josefa (flot paaklædt, sidder skocleslost henkastet i en Lænestol og læser i en Avis. — Entréklokken. — Med udpræget

københavnsk Accent). Saa! Man har da li eller aldrig Ro her i Huset! (Op og ud i Entréen, hvortil Døren bliver staaende aaben. Man horer Stemmer, og straks efter kommer)

Mimk (fra Entréen i Overtøj, hurtig frem i Forgrunden,

idet han ser paa uhret). Nu er det en halv Time, siden jeg var lier; og endnu er Kamilla ikke kommen!

(Gaar urolig frem og tilbage, stanser, vender sig og siger til Josefa, der er fulgt etter fra Entréen) Og mill forlovede har slet

ingen Besked givet Dem?Josefa. Nej! Fruen og Frøknen gik lige efter Frokost; de er nok paa Udsalg.

Munk (halvt i Tanker). Paa Udsalg ?

Josefa. Ja Gud! Det er jo i det store Etablissement paa Kongens Nytorv; dér køber jo hele København langt under Prisen.

Munk. Ja vist, ja! Og der er ingen andre hjemme?

Josefa. Nej! Herren er paa Kontoret, den unge Herre er hos Manuduktøren, og Agnes er i Instituttet. Men Fruen og Frøknen kommer nok snart.

Munk (sætter sig). Ja, saa venter jeg saa længe.

(Entréklokken. — Han larer op.)

Josefa flid i Entréen).

Ånden Scene.

Munk. K a m i 11 a.

Kamilla (fra Entréen i Overtøj, smagfuldt og elegant paaklædt).

Munk (imod hende). Kamilla! Hvor liar du dog kunnet lade mig vente saa længe? Du maa vide —

Kamilla. Tillader min Hr. forlovede maaske, at jeg tager Overtøjet af, før vi drøfter disse paatrængende Affærer? (Tager imidlertid langsomt og ligesom drillende Overtøjet af).

M U n k (staar urolig og irriteret og sér paa hende, idet han modtager Overtøjet, efterhaanden som hun tager det af, hvorefter han bringer det ud i Entréen, hvorfra han straks kommer ind igen).

Kamilla (har imidlertid sat sig i Chaiselonguen).

Munk (sætter sig paa en Stol ved Siden af). Dll liai'

da faaet mit Brev i Morges?

Kamilla. Jo, min Herre! Og jeg er meget6

spændt paa at høre de vigtige Meddelelser, som det bebudede.

M u li k. Saa er det mærkeligt, at du har ladet mig vente saa længe. Jeg skrev jo til dig, at jeg-vilde komme

Klokken et, og nu er den halv to. Por en halv Time siden var jeg her og maatte gaa igen.

Kamilla (rejser sig). Hvis det er for at overdænge mig med Reprimander, du har sat mig Stævne, saa gaar jeg lige paa Øjeblikket min Yej.

M unk. Nej, nej! Men Tiden er saa forfærdelig knap, Og - (mildt og indtrængende.) Høi" Ulig

nu, Kamilla!

K a m i 1 1 a (sætter sig med en fornærmet Mine).

Munk. Da jeg i Gaar Aftes kom hjem fra jer, saa' jeg af Aftenavisen, at der i den private Realskole i Sandby i Jylland til Nytaar bliver en godt lønnet Plads ledig, der besættes af Byraadet efter Indstilling af Rektoren. Og denne vil i Dag fra 2 til 4 være at træffe paa Jærnbanehotellet. Jeg gaar lige herfra derhen.

Kamilla (forbavset.). I Jylland! Naa, saa du vil bort fra Hovedstaden — og til Jylland!

Munk. Det er jo ikke afgjort endnu. Men jeg er jo nødt til at tage, hvad der tilbyder sig.

(Sér paa Uhret; springer op).

Kamilla. Hvor du er urolig i Dag, Georg!

Munk. Det er din Skyld!

Kamilla. Begynder du nu igen?

Munk. Ja, havde du ikke ladet mig vente saa længe, kunde vi i Ro og Mag have talt sammen om Forholdene.7

Kamilla. Du sér jo, at jeg oven i Købet har forladt Mama og er gaaet i Forvejen — for din Skyld, ene og alene for din Skyld!

Tredie Scene.

De forrige. Fruen og Mary (fra Entréen i

Overtøj, flot og moderne, men smagløst paaklædte).

Mary. God Dag igen, Ka! God Dag, Hr. Munk!

Munk (bukker).

Fruen (med forskellige Smaapakker). God Dag,

Munk, hvordan har Fader og Moder det i denne Kulde? (Farer hen tu vinduet.) Tænk, Termometret viser næsten ti Grader! Mon her har været nogen Visiter? (Serefter paa Bordet.) Her er da ingen Visitkort. (Lægger Pakkerne paa Bordet.) Et Brev! (Tågeret Brev paa Bordet og aabner det.) Ah! Det ei" séance i

Sprogselskabet paa Onsdag, hører du, Kamilla! Fransk Oplæsning, derefter The og Konversation;

det bliver en yndig Aften! (Tager Overtøjet af, men beholder Hatten paa.) Men, læg dog Tøjet, Mary!

Mary. Tak, jeg bliver her kun et Øjeblik. Fruen. Gudbevares, hvor vi har købt billig i Dag; ikke sandt, Mary? Mary. Aldeles utrolig!

Fruen (der stadig farer op og ned). Sæt dig ned,

Mary!

Mary (sætter sig ved Bordet).

Fruen Oægger et Stykke Brænde i Kaminen). ISTej,

hvor de Kakkelovne sluger! — Tænk, da du gik fra os, Kamilla, mødte vi Fru Therkelsen; hun var ikke til at blive af med! Gud, sikken Mund,8

der sidder paa den Kone! Det er umuligt at faa et Ord indført! Ikke sandt, Mary?

Mary. Jo5 hun er rædsom! Hun bad os hilse dig, Ka!

Kamilla (kort). Tak!

Mary (springer op). Gud, vi forstyrrer da ikke, Ka?

Fruen. Skal vi gaa vores Vej?

Munk. Nej, nu gaar jeg!

Fruen. De siger det saa underlig, Munk!

Kamilla. Ja, Georg er vred, fordi jeg ikke er kommen lige paa Slaget. Men det er din Skyld, Mama! Jeg sagde, at jeg absolut maatte gaa; men saa sagde du, at Georg vel nok ventede lidt!

Fruen. Sagde jeg? Gud, Kamilla, hvor du kan fordreje alting! Nej, Munk! Det gik saadan til! Yi stod og havde lige købt noget Tøj til en Sommerkjole til Kamilla.

Munk. Sommerkjole nu midt i Vinterens Hjærte!

Fruen. Ja, naar ellers? Det er for sent at købe den, naar vi har Varmen! Naa, og som vi saa bedst staar og lige skal til at gaa, saa kommer Mary.

Mary. Saa, nu faar jeg Skylden!

Fruen. Nej, mit søde Barn; men jeg fortæller bare, som det gik til. Naar du viser dit milde Ansigt, saa bliver de altid saa behagelige i Butikerne; og, lige som du kommer, saa er det, at Ulriksen siger: »Nu skal Damerne se nogle kulørte Rester«. Og saa —

Munk (der hele Tiden liar gjort Mine til at ville gaa). Ja,

lindskyld! Men nu maa jeg gaa!9

F rue 11. Ja, ja da! (Gor Tegn til Mary, at hun atter skal sætte sig, hvilket hun ogsaa gor, mens Fruen sætter sig lige over for hende og taler sagte med hende.)

Mil lik (bojer sig over Kamilla, der har indtaget en skadesløs

Stilling paa Chaiselonguen. Afs.) Farvel!

Kamilla (svarer ikke).

Munk (afs., mildt). Farvel, Kamilla! Kamilla (som fe).

Munk (afs., bestemt). Ja, jeg liar virkelig ingen Tid at give bort nu. Et eneste Øjeblik kan maaske gøre, at en anden kommer før mig!

Kamilla (afs., spidst). Men Gudbevares! Saa gaa endelig! Jeg skal saamænd ikke holde dig tilbage!

Munk. Farvel! (Bukker for Selskabet; hurtig ud i Entréen.)

Fjerde Scene.

Fruen. Kamilla. Mary. (Senere) Josefa.

Kamilla (rejser sig, da Munk er gaaet, sér efter ham og gør en Bevægelse, som om hun vilde følge etter ham, men bider sig i Læben og sætter sig med en trodsig Mine igen).

Fruen (rejser sig og gaar hen til Kamilla). Skulde

du ikke have fulgt din kæreste ud, lille Kamilla?

Kamilla. Skulde du ikke have clin Hat af, lille Moder?

Fruen (tager sig til Hovedet, lægger Hatten). Ja, det sér nok noget underlig ud for Mary, at du lader

din Kæreste gaa Saadan. (Med Hat og Overtøj ud i Entréen.)

M ary (i en Fart hen til Kamilla, sætter sig hos hende, slynger Armen om hende og hvisker hurtigt). Gild , det ei" sandt: jeg mødte Thomsen i Formiddags i Bredgade. Han bad mig hilse dig, at han kom lier i10 Dag med noget til dig. Hvor lian er opmærksom mod dig! Tag dig i Agt, Ka!

Kamilla (afvisende). Aa!

Fruen (fra Entréen; sætter sig). Lad os nu faa det lidt hyggeligt, lille Børn! (Springer oP). Men Mary! Jeg har slet ikke budt dig noget; vil du ikke have en Kop Kaffe?

Mary. Nej, mange Tak!

Fruen (sætter sig igen). Ja, vi liar heller ikke nogen lavet; men det kunde vi jo snart faa. Det gaar jo hurtig med de Gasapparater. Ja, dem liar I vel ogsaa, Mary?

M a ry (der har hvisket med Kamilla). Hvadbehager?

Fruen (overhorer hendes Sporgsmaal og fortsætter). Det er saa nemt, naar Vilradsen kommer tidlig fra Kontoret og trænger til en lille Forfriskning! Han holder saa meget af en stærk Kop Kaffe.

Kamilla. Det er en ulykkelig Kærlighed, der aldrig har fundet sin Grenstand her i Huset.

Fruen. Desværre kan jeg jo ikke altid selv låve Kaffen; men havde jeg Tid, lavede jeg den altid selv. Jeg" holder egentlig meget af at gaa i Huset. Det er en medfødt Lyst, jeg har.

Kamilla. Men, da man skal bekæmpe sine medfødte Lyster, saa har du —

Fruen. Bryd dig ikke om hende, Mary! — Hvis jeg ikke havde saa meget andet at tænke paa, gik jeg i Huset fra Morgen til Aften.

Kamilla (hoster stærkt).

Fruen. Naa, du gaar vel flittig i Huset, Mary?

Mary. Aa ja!

Kamilla. Det vil sige — aa nej!11

Mary. Nej, nu lakker jeg virkelig Munden paa clig, Iva! (Kysser Kamilla).

Fruen. Ja Kamilla! Lad os nu være enige om, at du fra næste Uge af begynder i Huset.

Kamilla. Gud, hvor det er trivielt at høre om alt det Husvæsen!

Fruen. Naa, og du tænker paa snart at ville giftes!

Kamilla, Saa! Det er niere, end jeg véd af! Fruen. Ja, det er da Meningen med Forlovelser, at man skal giftes.

Kamilla. Det er det vel!

Fruen. Naa ja, hvad er det saa, du snakker 0111 ? (Entréklokken)

J O Se fa (trå Entréen med en stor Pakke og et Brev). En Pakke til Fruen, og her er Regningen.

Fruen (tager Pakken). Der er ingen hjemme! De Mennesker er rént gale med deres Regninger!

Josefa (med Regningen ud i Entréen).

Fruen. Det er Tøjet til Kamillas Kjole. (Aabner Pakken.) Naa, hvad siger du til det, Mary? Mary. Den bliver

himmelsk! Kamilla. Det er en Strandvejskjole, comme il faut!

Mary. Jer sér dig allerede i den, Ka! (Rejser sig) Men nu maa jeg virkelig gaa. Farvel, Fru Vilradsen! (Kysserhende.) I Morgen skal jeg vise Dem min ny Pelskrave. De kan tro, den er fiks! Farvel,

Ka! (Kysser Kamilla.)

Kamilla (rejser sig, folger Mary ud i Entréen og kommer straks ind igen).12

Femte Scene.

Fruen. Kamilla. (Senere) Josefa.

K a m i 11 a (tager i Bogskabet en Bog, lægger sig paa Chaiselonguen og læser).

Fruen (gaar omkring, kigger ud af Vinduet, pusler ved Skrivebordet og sætter sig endelig ved Bordet og tager en Avis — ser op efter en kort Pavse). Hvad gik dei- af Munk i Dag,

Kamilla? — Tar der noget særligt paa Færde?

K am illa (læser videre uden at svare).

Fruen (farer op). Det er sandt, lad mig sé, om Ulriksen har sendt den grønne Rest med.

(Undersøger Pakken.) Jo, lier ei' den! (Sætter sig igen.)

Kamilla (gaber). Nej, livor denne Bog er horribel! Uh! Disse Bondenoveller! De stinker formelig af Yadmel, Tobak og Brændevin.

Fruen. I Morgen kommer der jo en ny Pakke fra Læseselskabet.

Kamilla. Kan du huske den om Maskeballet i den store Opera? Gud, hvor den var spændende!

Fruen. Ja, den med Maskeballet var dejlig! Den Hertug glemmer jeg aldrig! Jeg læste et helt Stearinlys op den Nat! (Entréklokken. — Hun farer op.)

Josefa (fra Entréen med et Brev). Yæi'S'god ! (Ind i Spisestuen.)

F 1" U e 11 (aabner Brevet og tager et Kort ud, som hun læser).

Nej, nu liar jeg aldrig-! (Synker ned paa en Stol.) Det

kan man rigtignok kalde et Lyn fra en klar Himmel!

Kamilla. Har nogen været saa letsindig at forlove sig igen?

Fruen. Nej, nu skal du bare høre! (Læser.) »Søndag den 6te December er det 25 Aar, siden Kancelliraad Mikkelsen fik Ansættelse i Told-13

væsnet. I den Anledning har Kaneelliraad Mikkelsen og Hustru herved den Fornøjelse at indbyde Hr. Kontorchef Vilradsen og Frue, samt Frøken Kamilla Vilradsen og Hr. Stud. Julius Vilradsen til Middag Jubilæumsdagen Kl. 6 i Hotel d'Angleterre.« — Endnu i Gaar talte jeg med Regine, og hun sagde ikke et Ord, men talte om alt mulig andet.

Kamilla. Sagde ikke et Ord, men talte alligevel!

Fruen (farer op). Jeg kan ikke begribe, du gider være vittig i et saa alvorligt Øjeblik, Kamilla! — Nu skal der tænkes paa Present, og vi skal have Dragterne i Stand! Ja, jeg faar rigtignok noget at gøre!

Kamilla. Jamen, der er jo tre Uger til Festen, Mama!

Fruen. Ja, hvad er tre Uger!

Kamilla (rejser sig). Mér end nok til, at du paa Festdagen aldeles vil kunne fordunkle Fru Mikkelsen, naar du straks tager fat med den Alvor, som denne grandiose Affære kræver. Jeg vil straks lægge Haand paa Værket og

stede min røde Silkekjole til en højtidelig Avdiens. (Ind i Spisestuen.)

Sjette Scene.

Fruen. Vilradsen (fra Entreen uden at bemærkes).

Fruon (med udbrud). Nej, hvor det er lumsk af Regine; det har hun saamænd holdt godt tæt med!

\ ilradsen (tarvelig paaklædt, langsom og distrait, leder14

tit efter Ordene). Men Gudbevares, livor du tager paa Veje, Gusta!

Fruen (farer op og ned). Men, naar du blot vil være rolig, saa skal du sé, det gaar nok altsammen! — Jeg skal sige dig: Kamilla og jeg har været i Byen og —

Vil l'ad sen (sukker og ryster paa Hovedet). Naa, hai"

I nu igen —

Fruen. Ja, du fortjente at have en ødsel Kone. Der gaar Aar hen, inden jeg faar et nyt Stykke.

V i 1 r a d S e n (mumler noget.).

Fruen. Hvadbehager?

Vilrad sen.' Jeg siger blot: »Hvad er det, du er saa altereret over?«

Fruen. Du afbryder mig jo hele Tiden, saa jeg ikke kan komme til Orde. — Naa, da vi saa er kommen hjem, faar jeg dette Brev. Ja, læs

nu selv ! (Giver liam Brevet og sætter sig ved venstre Side af Bordet).

Vilra d Sell (sætter sig ved højre Side af Bordet og lægger Brevet derpaa^.- Naa — naa — det er sandt, jeg maa først have mine Briller paa — ja, jeg maa skam saa. Hvor er de nu henne ? (Føier i Frakkelommen). Nej, lier er de ikke. (Rejser sig og gaar søgende rundt i Ståen).

Fruen (sér etter ham). Aa, Gud hjælpe os! I den Tid kunde jeg have læst ti Invitationer!

Vil radsen (stanser og føler atter i Frakkelommen). Naa,

de var dog alligevel her! De var kommen ind i

min Notitsbog. (Sætter sig ved højre Side af Bordet, tager Brillerne paa). Naa, lille Gusta, hvad var det saa, jeg skulde?15

Frue n. Nej, din Distraktion gaar dog over alle Grænser; se dog, hvad der ligger lige for dine Øjne. Vil radsen (tager Brevet). Naa! Fruen (ivrig). Læs nu, læs nu, min søde Ven!

Vil radsen (tager Kortet ucl og læser).

(Pavse.)

Fruen (der stadig følger ham med Øjnene). Naa, Ed-

vard, naa — naa? Er du ikke færdig endnu?

V i 11' a d S e n (gør en afværgende Bevægelse med Haanden). Fruen (rejser sig og gaar op og ned). Men, bliV61"

du da aldrig færdig?

"V il radsen (rømmer sig, læggtr Kortet ind i Konvolutten og sér paa Fruen).

Fruen (stanser og sér paa ham). Naa ?

Vilrad sen. Det er — et — meget — fint Kort — det Indhydelseskort.

Fruen. Er det alt det, du har at sige? Hvad siger du da til Jubilæet?

Vilrads en. Jeg siger, at det — har — de Raad til!

Fruen (sætter sig). Aa, du har Fiskeblod i dine Aarer, Edvard! — Vil du da virkelig finde dig i, at de Mennesker skal overtrumfe os ved alle Lejligheder?

V i 11" a d S e n (mens han tager Brillerne af og lægger dem

paa Bordet.) Aa hvad! Lad dem gøre sig saa gale, de vil; hvad vedkommer det os?

Fruen. Nej, du holder aldrig paa din egen Familje. (Efter en Pavse) Sig mig, Edvard, men tænk dig nu rigtig om, — naar blev du ansat paa dit Kontor?

Vilrad s en. Paa mit Kontor! Lad mig sé16

- lad mig' sé. — (Støtter Hovedet i sine Hænder, sér efter

et Øjebliks' Forløb op — meget langsomt)- Det Val" — atten

— hundrede — og — og —

Fruen (i stærk Spænding). Og — Og — Tilrads en. Og — og — en og treds.

Fruen (tarer op; hen til ham). Ell Og tl'eds! -

Men hvilken Dato?

Vilrads en. Lad mig sé —

Fruen. Men, skynd dig dog, Edvard!

Vilradsen. Det var — den tredje — tredje

— December!

Fruen (synker ned i en stol). Tredje December en og treds! Og i Aar skriver vi en og halvfems! Saa har du jo snart i tredve Aar været i Statens Tjeneste.

Vilradsen. Ja — det er rigtigt! 30 pius 61 det er 91.

Fruen. Men Edvard — saa kan du jo holde tredve Aars Jubilæum den tredje December i Aar.

Vilradsen. Ju—Ju—Jubilæum! (Rejser sig.) Men du gør mig aldeles konfus — Jubilæum! Vil du have, at jeg skal holde Jubilæum?

Fruen. Ja vist skal du saa! Og nu træffer det sig jo saa uhyre heldig, at dit Jubilæum indtræffer tre Dage før Mikkelsens. Hvad siger du, hvis vi nu inviterede dem til dit Jubilæum den tredje December; og deres er den sjette! Jeg sér Reginas Ansigt.

Vilradsen. Ja, det kunde s'gu være ganske morsomt. Men Pengene, Gusta, Pengene!

Fruen. Gid du blot vilde være rolig og ikke raabe saadan op! Men hør, Edvard, din Stemme17

er saa rusten; vil du ikke have et G-las Portvin? Du er vist lidt forkølet.

Yil radsen (sætter sig ved højre Side af Bordet)- Ja, ærlig talt, jeg tror det næsten ogsaa; men har vi Portvin i Huset?

Fruen. Ja, der staar lidt paa Yisitkaraflen.

(Rejser sig og ringer, hvorefter hun sætter sig igen.)

Yil radsen. Du maa betænke, hvad saadan en Fest koster. Der skal købes Kjoler, — der skal bespises — og —

Syvende Scene.

De forrige. Josefa.

Josefa (fra Spisestuen).

Fruen. Changeons de conversation!

Y i 1 r a d s e n (uden at opdage josefa). Og anskaffes de utroligste Ting. Ja, det vil blive en dyr —

Fruen (hoster). Ne voyez vous pas, que la servante est ici?

Y i 1 r a d s e n. Hvor er hun ? (Vender sig).

Fruen. Portvinskarafien og et Par Glas!

Josefa (ind i Spisestuen).

Fruen. Du er rædsom, Edvard! Hun kan jo nok mærke, at vi har noget for. Du maa virkelig ikke være saa distrait. Véd Josefa det først, saa er det hele Byen over, inden vi faar Kortene ud.

Josefa (fra Spisestuen med Karaffel og Glas, som hun sætter paa Bordet).

Fruen. Surtout discretion! Nest ce pas vrai? Que dites vous?

Yil radsen. Je dis, je dis, — que vous, que nous — que tu —

Josefa (ind i Spisestuen).

Ottende Scene.

Vilradsen. Fruen.

Vilrads en. Que yous, que nous — (da han sér, at josefa er gaaet.) at det er et forbandet Sprog dette franske!

F l' U e n (skænker for Vilradsen).

Vilradsen (drikker). Det er en smuk Drue! Bare jeg havde noget mere af den!

F]' U e n (skænker paany for Vilradsen, der atter drikker).

Naa, skal vi saa sige, at det er slaaet fast, hvad? Lad os se. (Tager en Avis.) I Dag skriver vi den 13de November. Invitationskortene bestiller vi med det samme, faar dem paa Mandag og sender dem ud paa Tirsdag. Fjorten Dage i Forvejen — det er saamænd mér end nok!

Vilradsen. Du glemmer helt min Mave-katarrh!

Fruen. Aa! Du tænker alt for meget paa den, Edvard, men jeg er vis paa, at det Jubilæum vilde oplive dig meget.

Vilradsen. Jamen — Pengene, siger jeg, Pengene!

Fruen. Du har altid saa mange Betænkeligheder!

Vilradsen. Ja, jeg vil sige dig, Ghista, at vore Pengeforhold er — fortvivlede, — rént ud sagt fortvivlede. — Vi skylder Herodes og Pilatus —

Fruen. Kreti og Pleti! Ja, jeg kender den Floskel.

Vilradsen. Det er aldeles ingen Floskel.19

Jeg kan ingen Kredit faa mere, du véd det jo godt. Folk snakker endogsaa om det!

Fruen. Aa, Edvard, du er ingen Mand!

(Skænker i hans Glas; han drikker stadig). Indsél' dll da ikke,

at vi med ét Slag kan bringe alle Rygter og al Sladder til at forstumme, naar vi blot bolder dette Jubilæum ?

Vilradsen. Jamen, hvordan skal vi — kunne — holde det?

Fruen. Du glemmer de fem tusind Kroner!

Vilradsen. Ja, de stakkels Obligationer — vort eneste — eneste —

Fruen. Nødanker! Ja, den Floskel kender jeg ogsaa.

Vilradsen. Det er jo — det er jo dem, hvoraf vores — vores lille —

Fruen. Kamilla skal have Udstyr! Ja, det véd jeg, det véd jeg altsammen.

Vilradsen. Og du kan da begribe, at kommer det ud, at jeg skal have — Jubilæum, saa vil •— vil Regningerne strømme ind.

Frue n. Du blander alting sammen. Kamilla skal jo ikke have Bryllup det første Aar, og én Gang maa vi da vinde i Lotteriet! Naa, desuden, lad du Munks betale Udstyret, hvis det skulde knibe; de har jo Penge nok! Nej, véd du hvad, Edvard, hvis alle Mennesker havde saa mange Betænkeligheder som du, saa var der da ingen, der kom til at holde Jubilæum.

Vilradsen. Ja Munks — Munks — hvad det var, jeg vilde sagt —

Fruen. Men, saa skynd dig dog, Edvard!

2*20

Tilrad sen. Ja, nu slåp Tankegangen mig. Du kunde jo ladet være at afbryde mig.

Fruen. Naa ja, saa maa jeg vel hjælpe dig som sædvanlig. Det var Munks.

Tilrads en. Ja, ja, det er rigtigt; det var det, jeg vilde sagt: Munks skylder jeg ogsaa Penge.

Fruen (rejser sig). Saa sælg Obligationerne paa de fem tusinde! Betal Munks tusinde, betal to tusinde af paa Regningerne, og anvend Resten til Jubilæet, saa skal du se, det gaar nok altsammen.

Tilrad sen. Ja, det gaar altsammen, ja, det. har du Ret i! (Entréklokken.)

Niende Scene.

De forrige. Blak.

Blak (trå Entréen, i Pels meel lodden Hue). God Dag!

God Dag! Naa, er I glade ved at se mig, frygtelig glade, hvad? (Tager Overtøjet af.) Kort Forretningsrejse ! Anden Klasse Svendborg—København, Tur og Retur. Fra Svendborg sidste Nat, til Svendborg i Aften igen. Jeg bliver kun en fem Minutters Tid hos jer, saa I maa skønne paa mig, mens I

hal' mig. (Sætter sig).

Tilrad s en. Skal du allerede saa hurtig —

Blak. Ja, jeg skal s'gu! Jeg skal sé paa nogle vordende Knoldsparkere, der vil træneres hos mig, og jeg skal have det halve København købt, inden jeg giver Signal til Togets Afgang i Aften. Hahaha.

Fruen. Ja, saa kan det vel ikke nytte at byde Dem —

Blak. Et Glas af denne Kogesprit! Jo,21

minsæl kan det saa. (Skænker.) Jeg maatte jo öp og se til mine gamle Venner; naa, Skaal og Tak for jeres venlige Modtagelse! (Drikker.) Jeg kan sé paa dig, Vilradsen, at dn tænker paa at byde mig en Cigar.

Vilradsen (rækker ham et Cigartuteral).

Blak. Tak skal du ha'! (Tager en Cigar og tænder

den.) Den kaster s'gu Røgen smukt. Det er jo et rént Lokomotiv! Hahaha! Ja, De er vel tilrøget,

Fl'll Vilradsen ! (Damper stærkt.)

Fruen (stødt). Hvorledes lever man paa Fyn?

Blak. Brillant s'gu! Men I liar det nok heller ikke daarlig her i København, saadan som I festerer og jubilerer! Har I hørt, at Mikkelsen skal have Jubilæum? Hahaha. Mikkelsen! Aa, Gud hjælpe os alle sytten! Blot fordi han nu i fem og tyve Aar hver Dag er gaaet op og har røget en Cigar paa Kontoret, saa skal hele København trommes sammen, spise og drikke, tale og synge og overvælde ham med Sølvtøj og — Vrøvl! Hahaha!

Fruen. Ja, det er saamænd latterligt, at den Mand vil holde Jubilæum: som Embedsmand skal lian jo være noget af det mést daarligste!

Blak. Ja, véd De, hvad man siger? At det eneste, han skriver paa Kontoret, det er hans Navn; og det skriver han endda kun læseligt, naar han kvitterer for sin Gage. Hahaha!

Vilradsen. Han forstaar heller ikke at — at sætte sig i Respekt hos sine underordnede; naar han skal give en — Reprimande, saa — saa22

hakker og — og — hvad det var jeg vilde sige, — stammer han i det — saa det er forskrækkeligt.

Fruen. Vi er netop lige nu bleven bedt til Festen. Dér skal De sé Indbydelseskortet. (Giver

Blak det).

Blak (læser Kortet). D'Angleterre! — Naturligvis ! Naa, den er s'gu god! Velbekomme!

Fruen (lidt usikker). .Ta — for Resten skal jeg betro Dem, at det træffer sig netop saadan, at vi selv skal have Jubilæum med det allerførste. I Vil r ad s en. Hvad siger du? ^ Blak (springer op). Skal I? Fruen. Ja, det er lige slaaet fast nu. Vil-radsen havde -netop bestemt det, just da De kom. Og maa vi saa have den Ære at sé Dem til Middag paa d'Angleterre Kl. 6 den 3die December, 30 Aars-dagen efter Vilradsens Ansættelse i Statens Tjeneste.

Vilradsen (vU tale, men afbrydes af)

Blak. Naa — og oven i Købet 30 Aars Jubilæum og tre Dage før Mikkelsens! Den er s'gu god! Ja, det kan jeg forstaa, at du holder Jubilæum, Vilradsen, for I forstaar at holde saadan en Fest, det er noget, der ligger for Dem, Fru Vilradsen. Naa, det kan jeg lide! (Skænker.) Det maa vi drikke paa. Ja, lad mig sé, I holder et Jubilæum, der kan sige Sparto til Mikkelsens. Skaal, du gamle Jubelolding! (Klinker og drikker med

Vilradsen.) Naa, llll lliaa jeg afsted. (Tager Overtøjet paa).

Fruen. Da De nu engang er kommen, vil De saa ikke blive lidt?

Blak. Nej, nu maa jeg minsæl gaa. Naa, Tak for Indbydelsen! Den 3die December stiller23

Blak i sin berømte Spids med hvidt Kryds; og I kan være stødt paa, lian giver ingen Pardon, saa længe der er en Østers paa Banken. Hahaha! Naa Farvel! Det var et brillant Indfald. Lad mig nu sé, I gør saadan et Knald, at Kancelliraaden gaar bagover med Kontorstolen! Farvel, Farvel! (Ryster deres Hænder.) Naar vi sés næste Gang, saa er det

med Sang Og Klang! (Gaar, nynnende en animeret Melodi, hurtig ud i Entréen.)

Tiende Scene.

Y i 1 r a d s e n. Fruen.

Vilrad s en. Men Gusta, hvor kan det dog falde dig ind —

Fruen. Nu er det altsaa bestemt. Blak er jo bedt! Og det var jo ogsaa din Mening; det mærkede jeg godt.

Vil 1' a d S e n (drikker det sidste Glas at Karaflen, rejser

sig og siger) Ja, ja, saa lad os da holde det Jubilæum!

Fruen (omfavner ham). Søde Edvard!

Vilrad sen (afværgende). Naa, naa!

Fruen. Nu skulde du være glad, Edvard, at du endelig har taget Bestemmelsen! — En Ting glemmer du ogsaa: alle de Presenter, vi faar! Ja, ja, det er dog altid nogle af Pengene, vi faar igen. Og saa skylder vi at bede mange, saa vi kan slaa mange Fluer med ét Smæk. — Nu er det bedst, du straks gaar op paa d'Angleterre og bestiller Festmiddagen !

Vilrad s en. Skal vi ikke hellere holde det her hjemme?24

Fruen. Der er da ingen dannede Mennesker, der holder Jubilæum i Hjemmet. (Entréklokken.)

Ellevte Scene.

De forrige. Josefa.

Josefa (fra Entréen). Det er Hr. Thomsen!

Fruen. Aa, Gud hjælpe os! Kommer han nu!

Vil rad s en. Thomsen! Han — han kan brillant hjælpe mig med Arrangementet til Festen!

Fruen. Lad ham saa komme!

Josefa (ud i Entréen).

Tolvte Scene.

Vilradsen. Fruen. Thomsen.

TllOmSen (fra Entréen, meget elegant og smilende, med en Pakke under Armen). God Dag, god Dag!

Fruen. Det var da morsomt; vi stod netop og talte om, at det var saa længe siden, De havde været her.

Vilradsen. Hør Thomsen, hør —

Thomsen. Skal straks være der! (Tager en mie

Pakke op af Lommen og giver Fruen den.) Vær saa artig!

Fruen (aabner Pakken). Dadler! Nej, De er alt for opmærksom!

Thomsen. Saa' i Bladene: ny Sending marokkanske Dadler. Kender Fruens Smag. Hihi.

Fruen (spiser af Dadlerne). Oh! De smelter i Munden, Thomsen!

Thomsen. Glæder mig! — Er nu til Tjeneste, Hr. Kontorchef.

Vilradsen. Ja, sér De, Thomsen, sér De —25

Fruen. Lad mig, Edvard! — Ivan De tie stille, Thomsen?

Thomsen. Ogsaa et Spørgsmaal! V i 1 r;a d s e n. Jamen, det er en meget, meget vigtig Sag, Thomsen; jeg skal sige Dem, Thomsen, min Kone og jeg, Thomsen, vi — vi har — (afbrydes

af de indtrædende.)

Trettende Scene.

De forrige. Julius og Agnes (fra Entréen, den

sidste dog kun i Begyndelsen).

Å gn e S (i kort Kjole, med Fletning og Skoletaske, besvarer næsten umærkelig Thomsens Hilsen).

Fruen. Yil du hede Kamilla komme herind, lille Agnes!

Agnes (ind i Spisestuen med sin Skoletaske). JulillS (lidt lapset, med Boger under Armen, røgende Cigaret). Grod Dag, Thomsen ! (Vil gaa ind paa sit Værelse.)

Yil radsen (griber ham i Armen). GrOd Dag, Julius, god Dag!

JulillS (tager Armen). Naada! (Vil gaa.)

Yilradsen. Yærs'god og bliv herinde, Julius! Julius (gnaven). Hvad skal det sige? Fruen. Hørte du ikke, hvad din Fader sagde?

JllliuS (kaster sig i Chaiselonguen og sender Rogskyer op mod Loftet).

Yilradsen. Rejs dig op, Julius!

Jul i U S (rejser sig langsomt og damper stærkt).

Yilradsen. Læg den Kvalmpind væk! — Hører du!

JllliuS (idet han lægger Cigaretten; afs.). Hvad

gaar der af den gamle i Dag?26

Fjortende Scene.

Y i lr ad sen. Fruen. Thomsen. Julius. Kamilla Og Agnes (ira Spisestuen).

Kamilla (omklædt). Jeg var knap færdig med Toilettet, saa I maa virkelig paaskønne, at jeg overhovedet er kommen herind.

Fruen (smiler). Tak for din Opmærksomhed! Thomsen. Frøken Vilradsen, maa jeg have

den Ære. (Giver Kamilla den Pakke, han havde under Armen.)

Kamilla, Tak! (Aabner Pakken). Nej, De er charmant! (Giver ham Haanden.) Den har jeg netop ønsket mig.

Fruen. Hvad er det?

Kamilla.' Ja, Mama, jeg véd ikke,. om du har godt af at sé saadan noget.

Vilradsen. Kamilla! Du kunde dog nok tale lidt mere — lidt mere — hensynsfuldt til dm Moder. Lad mig straks se, hvad det er.

Kamilla. Naar du taler saaledes, faar I slet ingen Ting at se.

Vilradsen. Hvadbehager! Kom her—kom her — vil du øjeblikkelig!

Fruen. Edvard! Edvard! Lad os dog endelig —! Lad mig se, lille Kamilla!

K a m i 11 a (lukker Pakken og tager den under Armen).

Det er den nyeste franske Roman »La princesse de Madagascar«.

Vilradsen. Naa, skal du nu igen have en af disse — franske!

Thomsen. Har vakt Sensation i Paris. Forfatteren Prévoul de Kerbanac er ganske ung. Fruen (afe. tu vilradsen). Sig det nu, Edvard!27

Vilradsen (rømmer sig). Da vi nu er samlede allesammen, Børn, saa vil jeg — vil Moder og jeg

— meddele jer — vi vil fortælle jer; — men I maa ikke omtale det til nogen — ikke til en Sjæl

— hører du, Julius, du kan aldrig holde tæt, — ikke et Ord!

Julius. Nej, ikke et levende Ord; for jeg véd jo ingen Ting.

Vilradsen. Nej, endnu ikke; men — sér du — sér I — nu kommer det. Moder og jeg — vi — vi har i Dag bestemt —

Fruen. Aa, Edvard, du bliver aldrig færdig!

— Det var det, vi vilde sagt før, Thomsen: vi har bestemt, at vi Torsdag den 3die December højtideligholder 30 Aarsdagen for Vilradsens Ansæt-relse i Statens Tjeneste ved en Jubilæumsmiddag i Hotel d'Angleterre!

Thomsen.

Agnes. Jubilæum!

Julius.

Kamilla. I har endelig en Grang min Agtelse, Papa og Mama!

Julius. Hvadbehager? Skal vi virkelig have Knald paa d'Angleterre? Naada!

Vilradsen (irriteret). Du hører, Julius, hvad

— din Moder siger — hvad din Moder og jeg siger — Jubilæum! Din Fader holder Jubilæum!

Fruen. Edvard, Edvard! Vilradsen. Nu omtaler I det ikke til en Sjæl, hører I.

JllliuS (flejter: „Ack du lieber Augustin !u).

Vilradsen. Vil du holde din Mund!28

JulillS (gaar fløjtende ind paa sit Værelse).

Thomsen. 30 Aars Jubilæum! Hvad hører jeg! 3die December — d'Angleterre! Sikken Begivenhed! Hihi!

Vilradsen. Ja, Thomsen, vi faar meget — meget — at tale med — hinanden om.

Thomsen. Beder Chefen og Frue disponere over mig, saa meget De vil. — Naa, bliver mig en dyr Historie, maa jo finde paa noget storartet! Hihi!

Fl'Uen (der er gaaet ud i Entréen, kommer ind med en Hat og en Pels, hvilken hnn hjælper Vilradsen i, hvorefter hun giver ham Hatten paa. Ais.). Skynd dig nu, Edvard, Og

gaa hen paa d'Angleterre, og hør, om vi kan faa Lokalerne den- Dag! (Hojt.) Huslige Forretninger kalder mig; undskyld, Thomsen! (ind i Spisestuen.)

Thomsen (tu Kamma). Beder at hilse Genstanden. Hihi. — Farvel Frøken Agnes!

Agnes (bojer Hovédet svagt til Genhilsen). \ il radsen (mod Entrédøren, vender om og gaar frem

paa Scenen). Jeg synes, der var noget, jeg vilde sagt, — lad mig se, — nej, jeg tror dog ikke, der var noget. Kom saa, Thomsen. (Med Thomsen ud i Entréen.)

Femtende Scene.

Kamilla. Agnes.

Kam illa' (lægger sig paa Chaiselonguen). Aa Agnes!

Giv mig den Pude, der ligger henne i Lænestolen!

Agnes (giver hende Puden).

Kamilla (lægger Puden under sit Hoved). Det ei'

en mærkelig Maade, du besvarer Hr. Thomsens Hilsen paa.

Agnes (svarer ikke).29

Kamilla. Du sér endogsaa næsten fornærmet ud, naar lian gør dig den Ære at tage Notits af din Ubetydelighed.

Agnes (som før).

Kamilla. Er den lille bleven stum?

Agnes (med stærkt udbrud). Jeg kan ikke fordrage denne Thomsen! (ind i Spisestuen.)

Kamilla (ser forbavset efter hende, ryster paa Hovedet og aabner derefter Pakken fra tør). Jeg maa dog lvigge lidt i la princesse. (Blader i Bogen.) Ah! Den er over fem hundrede Bider. Jeg er overordentlig nysgærrig. Den skal

være meget moderne! (Entréklokken.) Dér er Georg! (Springer op, lukker Pakken med Bogen og lægger den ind i Bogskabet, derefter hurtig ud i Entréen.)

Sekstende Scene.

Kamilla og Munk (fraEntréen).

Kamilla. Da jeg hørte det ringe, vidste jeg, det var dig; jeg kender din energiske Maade at ringe paa! (Efter en kort Pavse.) Er min strænge Hr. forlovede meget vred fra før?

Munk. Vred! Det har du nok snarere Grund til at være; men, hvis jeg var lidt underlig, saa var det, fordi jeg skulde paa denne Yisit.

Kamilla. Naa, hvorledes gik det saa?

Munk. Rektoren syntes godt om mig, min Eksamen og mine Anbefalinger og har lovet at indstille mig. Det er jo Byraadet, og da navnlig Formanden, den høje Borgmester, det kommer an paa; men Rektoren lovede at tale min Sag hos ham.

(Drager Kamiila ind til sig.) Og da jeg kan Overtage30

flere Fag, vil min Stilling efter næste Sommerferie blive saaledes, at vi kan — gifte os!

Kamilla (river sig løs, overvældet og forlegen). Hvad

siger du?

Munk. Ja, er det ikke storartet! Jeg løb først hjem og fortalte Fader og Moder det; og med det samme tog jeg noget, som jeg har haft liggende til dig i nogen Tid. (Giver hende en Æske.)

Kamilla (aabner den). En Sølje — og til mig! Saa min Hr. forlovede har saa god en Smag. Den er virkelig nydelig! (Tager den paa og spejler sig.) Og den klæder mig godt; ikke sandt?

Munk. Udmærket!

Kamilla. Den vil Mary misunde mig. Det var rigtig charmant af dig at forære mig den. Tak, Georg!

Munk. Du skulde jo egentlig først have haft den til Julen; men af Glæde over de gode Udsigter og for at formilde dig, da jeg før —

Kamilla. Du har fuldstændig opnaaet din Hensigt. (Kysser ham.) Nu skal jeg til Gengæld fortælle dig noget, som egentlig er en Hemmelighed endnu.

Munk. Naa?

Kamilla. Den 3die December er det 30 Aar, siden Papa fik Ansættelse paa sit Kontor; og du kan rigtignok tro, at vi i den Anledning har i Sinde at lade høre fra os. Vi agter nemlig at fejre Dagen ved en grand diner paa d'Angleterre!

Munk. Har dine Forældre da vundet Penge?

Kamilla. Ikke det jeg véd af.

Munk. Og nu vil de Mennesker —31

Kamilla. Mennesker! Er det mine Forældre, du benævner saaledes ? Du kunde ellers nok vælge dine Ord med lidt mere Smag.

Munk. Jeg véd ikke, hvad jeg skal kalde dem for, hvis Pligt det er at være alt for Hjemmet, men som aldeles glemmer Hjem og Børn blot for at more sig!

Kamilla. Men Gudbevares! Hvor du tager dig den Sag nær! Hvad vedkommer den Affære i Grunden min Hr. forlovede? Maaske Hr. Kandidaten vil være saa venlig at svare mig herpaa.

Munk. Hvis du vidste, hvor det bedrøver mig i et Øjeblik som dette at høre dig brage den affekterede Jargon, du har lagt dig til. Jeg er saa opfyldt af det, du dér har fortalt mig, at jeg ikke kan sige dig det.

Kamilla. Aa, jeg synes ellers, du siger det ganske godt.

Munk. Ja, gid jeg kunde sige det saadan, at dine Forældre hørte og forstod mig! — Bliv nu ikke vred, Kamilla! Jeg siger det jo kun paa det bedste; holdt jeg ikke af dig og din Familje, kunde det jo være mig ligegyldigt; men, hvad skal Enden blive, hvis I saaledes vedbliver at leve over Evne? Jeg forsikrer dig, det gaar aldrig i Verden godt! En skønne Dag kan din Fader ikke tilfredsstille dem, der har Krav paa ham; Hjemmet bliver opløst; I maa skille jer ved alt dette, som I nu engang har faaet kært, ved disse Billeder, I har sét paa fra Børn, ved disse Ting, der gemmer saa mange Minder! Og, i Stedet for som nu at leve for Fornøjelser, maa I maaske kæmpe for at have32

det allernødvendigste' Tror du, at det vil ligge for dig at gaa simpelt og fattig klædt, du der er vant til Fløjl og Silke? Og livad vil du sige, hvis du bliver nødt til at sige nej til alle Fornøjelser, hvis du maa arbejde for det daglige Brød? Tror du, at du vil kunne finde dig i det, Kamilla?

Kamilla. O, hvor du er styg, Georg, at sige saadan noget frygtelig noget. Men, du holder ikke af mig, nej du gør ikke, ellers sagde du det ikke! Men saadan har du altid været. (Kaster sig i ciiaise-

longuen og brister i hæftig Graad.)

M link (vil sætte sig ved Siden at hende).

Kamillä (rejser sig og gaar i stærk Bevægelse op og ned).

Munk (følger efter). Kamilla, hør mig —

Kamilla (stanser). Bliv fra mig! Du har altid bedrøvet mig, du har aldrig glædet mig, aldrig! Men nu skal det have en Ende! (Gaar mod Spisestue-døren.) Nu gaar jeg ind og siger alt, saa kan mine Forældre se, hvordan du er, du slemme, onde, grusomme Menneske! (Lader, som hun vil gaa ind i Spisestuen.)

Munk (stmer sig i vejen). Kamilla! Kamilla! Du vil da ikke bedrøve mig saadan;— hvis du bryder dig det allermindste om mig, saa beder jeg dig: bliv nu god igen! Jeg ménte det jo ikke saa slemt, min egen, gode Kamilla!

Kamilla (etter et Øjeblik at have sét paa ham). Haha-

haha!

Munk. Men Kamilla dog!

Kamilla. Du saa saa pudsig ud; jeg kunde virkelig ikke lade være at lé. — Tror du, jeg ynder at gøre Skandale? Nej, min Herre! Point du33

tout! Men, tjen mig i ikke at blande dig i, hvad der ikke vedkommer dig.

Munk. Er du da ikke vred paa mig? Kamilla. Tak du din Gud og Skaber, min Yen, at du fik det Indfald at give mig den Sølje i Dag; ellers havde du været perdu, aldeles perdu!

(Ind i Spisestuen.)

Munk (sér et Øjeblik smærtelig efter hende og siger deretter hen for sig). Hvordan skulde hun blive anderledes i saadant et Hjem! Ja, jeg sér nok, jeg vil faa en haard Kamp med hende og dem, der har Magten over hende. Nu skal vi sé, hvem der er stærkest,

de eller jeg ! (Hurtig ud i Entréen).

Syttende Scene.

JllliuS (fra sit Værelse). Josefa (trå Spisestuen, senere)

Vilradsen. Julius. Hør, Josefa, kom herhen, jeg vil sige Dem noget.

Josefa. Det kan Herren lige saa godt sige mig, hvor jeg nu staar.

Julius (nærmere). Jamen, det er noget, som ingen andre maa høre.

Josefa. Det er vel sagtens, at jeg sér godt ud, det siger Herren jo hver Dag.

Julius. Ja, i Dag sér De aldeles brillant

lld ! (Gaar helt hen til hende.)

Vilradsen (i Overtøj, ubemærket fra Entréen, kommer bag paa dem). Hvadbehager?

Julius Og Josefa (farer fra hinanden).

Julius. Jeg vilde blot høre, om vi ikke skulde spise.

Josefa. Jeg skulde bare sé, om Herren var kommen, for saa kan vi rette an.

Vilradsen. Ja, ret bare an! (Sætter sin Hat

indenfor Doren til Entréen; hænger sin Pels ud i Entréen.) Josefa (ind i Spisestuen). JllliuS (følger efter hende).

Åttende Scene.

Vilradsen. (Senere) Fl'uen (udenfor Scenen). Vilradsen (fra Entréen, sætter sig ned). Aa, ja, ja!

— Thomsen er slem til at traktere! Nu fik han den Absinth tyllet i mig. Han vilde absolut give noget. Det er en mærkværdig Kraft, der er i saadan en Absinth. Man faar et Mod, som om man havde drukket Løveblod. — Nu skulde jeg blot have Kontorpersonalet her, saa skulde jeg nok styre dem, de Vigtigmagere. — Og gid jeg nu sad ved Jubilæumsmiddagen og skulde besvare Festtalerne for Gusta og mig, saa vilde jeg sige: (ßejser sig og slaar paa Glasset.) »Mine Damer og Herrer! Min elskede Hustru og jeg — min elskede Hustru —« Fruen (i Spisestuen). Vilradsen! Vilradsen. Saa, nu raaber hun igen! (Baaber) Ja, ja, ja! — Man har da heller aldrig Ko! (Mod

Spisestuedøren, men stanser paa én Gang.) Død Og Pine !

Det er ogsaa den forbandede Absinths Skyld! Lad mig endelig komme afsted i en Fai't! (Ud i Entréen.)

Nittende Scene.

Fruen (fra Spisestuen, lidt efter) Vilradsen.

Fruen. Suppen er paa Bordet, Edvard! — Hvad er det? Jeg synes, jeg hørte hans Stemme.35

Vilradsen (fra Entréen i Pels, søgende rundt i Stuen).

Hvor er dog min Hat? Naa, her er den! (Tager

Hatten.)

Fruen. Men Edvard, kommer du først nu? Jeg hørte jo din Stemme før.

Vilradsen. Ja, jeg var — ogsaa kommen — hjem; men saa kom jeg til at huske, at — jeg havde glemt noget.

Fruen (griber hans Arm og sér ham stift ind i øjnene).

Du har da ikke glemt d'Angleterre?

Vilradsen. Jo! (Hurtig ud i Entréen.) Fruen (ser efter ham, slaar Hænderne sammen og synker ned i en Stol).

(Tæppet falder.)

3*Anden Akt.

Dagligstuen. Paa det store Bord staar flere Buketter i Glas. — Formiddag.

Første Scene.

Fruen. Josefa. Fruen (i Overtøj). Skulde Madam Birk komme,

Saa ei' jeg hel' straks. (Mod Entrédøren. — Entréklokken. — Hun farer hen mod Sovekammerdøren). Foi' almindelige Visiter er jeg ikke hjemme.

Josefa (ud i Entréen, hvorfra hun straks efter kommer ind).

Det er Hr. Munk.

Fruen (afs.). Aa, kommer han nu! Og Kamilla hviler sig! Jeg har virkelig ikke Lyst til at tale

med ham. (Aabner Døren til Sovekamret og raaber) Vil-

radsen! Vilradsen! (Tii Josefa). Bed Hr. Munk komme!

Josefa (ud i Entréen).

Ånden Scene.

Fruen. Munk (fra Entréen i Overtøj).

Fruen (giver Munk Haanden). Farvel, Munk! Jeg har saa frygtelig travlt! Nu kommer Vilradsen.

(Mod Entrédøren).

Munk (følger efter).

Fruen (ud i Entréen, hvortil hun lukker Døren for ham).37

Tredie Scene.

Munk. Y i 11' a d S e n (fra Sovekamret). Yilradsen (meel Briller, sér forbavset paa Munk). Naa,

det er Dem! God Dag, Munk! Ja, undskyld; men jeg har skam ikke Tid nu. (Fortrolig.) Jeg sidder Og parrer Bordgæsterne. (Hviskende, idet han puffer til Munk.) Og jeg skal ind og spekulere paa Talen.

(Gaar mod Sovekammerdøren.) Mlink (følger efter).

Yilradsen (ind i Sovekamret, hvortil han lukker Døren for Munk).

Fjerde Scene.

M U n k. (Straks efter) A g n 6 S (fra Spisestuen).

Munk. Ja, Kamilla maa jeg have fat i!

Agnes (uden at se Munk, hen til Bogskabet, som hun lukker op, og hvor hun leder efter noget).

Munk. God Dag, Agnes!

Agnes (vender sig). Nej, hvor du gjorde mig hange! (Søger igen i Bogskabet.) Det er ogsaa kedeligt! Munk. Hvilket?

Agnes. Jeg kan ikke finde mit franske Leksikon.

(Lukker Bogskabet og kommer frem paa Scenen.) GeOl'g, Ved

du ikke, hvad trouble betyder?

Munk. Jo, det er paa Dansk et Hjem som dette. Ja, du sér paa mig; men trouble betyder jo Forvirring.

Agnes. Ja, du har saamænd Eet. Her er rigtignok Forvirring i denne Tid. Og i Dag er det nu rént galt. Yi har saa meget at gøre til Festen, og desuden skal Fader ud til l'liombre i Aften, Moder skal paa Koncert, og Kamilla paa Bal; — ja, hun sover nu.38

Munk. Sover hun?

Agnes. Ja, hun kom jo først sént hjem fra Ballet i Nat. Og derfor har hun lagt sig lidt igen. Og vi har gaaet saa stille, aa saa frygtelig stille, for at hun kunde faa Ro. Jeg kiggede gennem Nøglehullet før for at sé, om hun ikke var vaagen og vilde have noget; men hun laa ganske rolig og sov.

Munk. Ja, saa kan jeg altsaa ikke faa hende i Tale for det første.

Agnes. Nej, det kan du rigtignok ikke.

M u n k, Naar hun vaagner, vil du saa fortælle hende, at jeg har faaet Brev fra Rektoren i Sandby og maa rejse til Jylland i Aften. Jeg maa ahsolut tale med hende, inden jeg rejser; men saa kommer jeg her igen og siger Farvel i Eftermiddag.

Agnes. Jeg skal nok sige det; men nu maa jeg gaa. Jeg har saa travlt, aa saa travlt! Jeg er lige kommen fra Skole, og saa begyndte jeg straks paa Lektierne, for jeg har saa meget at læse til i Morgen; og, naar jeg er færdig dermed, saa skal jeg sé mit Tøj lidt efter. (Hemmelighedsfuld.) Nu skal jeg fortælle dig noget; men du maa ikke sige det til nogen; jeg skal have en hvid Flors Kjole med lyserøde Baand paa til Festen.

Munk. Skal du?

AgneS (nikker).

Munk. Husk nu at sige det til Kamilla!

Agnes. Det skal jeg nok.

Munk. Farvel da! (Ud i Entréen.)

Agnes. Farvel! (Ind i Spisestuen.)39

Femte Scene.

(Efter et øjebliks Forløb) F 111 e 11. (Lidt efter)

Vilradsen.

Fruen (fra Spisestuen med en aflang Æske). Saa, Ull

gik lian! Jeg listede mig ind den anden Vej. Jeg har virkelig ikke Tid nu at høre hans Jeremiader.

(Lægger Æsken paa Bordet.) Hvad mon han f01" Resten

vilde? Aa, det var vel noget Kærestepjank som sædvanlig. Munk tager slet ikke dette Jubilæum med Tigtig Alvor!

Vilradsen (fra Sovekamret med Briller, langsomt ind i Stuen med et Ark Papir i Haanden; da han sér Fruen, stanser han et øjeblik, vender sig derpaa o n og gaar ud, hvorefter han straks atter kommerind, sér paa Fruen, vender sig om og vil gaa ud igen).

Fruen. Vilradsen! Vilradsen! Hvad er det? Vilradsen. Ja,— det er det, jeg ikke véd! Fruen. Saa er det jo godt, jeg véd det. Vilradsen. Du ?

Fruen. Ja, det er angaaende, hvem der skal have hinanden til Bords.

Vilradsen (forbavset). Ja, men — hvor — véd du det fra?

Fruen. Du gaar jo med Listen i Haanden. Vilradsen (sér paa den). Ja, det er ogsaa sandt! Jeg skal sige dig, jeg vilde ind og tale med dig om Placeringen; og, lige som jeg saa havde taget Listen, fik jeg en Idé til Talen.

Fruen. Ja, jeg blev jo ikke helt færdig med at placere Gæsterne.

Vilradsen. Nej, nu har jeg ordnet Resten. Men jeg har været lige ved at blive gal: for, hvordan det gik eller ikke, saa fik Kaptejn Lippe tre40

Damer til Bords; men nu tror jeg nok, det er

godt. Yil du Sé ! (Giver hende Listen.)

Fruen (sér paa Listen). Yil du give Direktør Jespersen og Fru Hense hinanden? Det var jo hencles Søster, han slog op med to Uger før Bryl-lupet.

Yilradsen. Det havde jeg skam rént glemt.

Fruen. Nej, det bliver hedre og hedre. Kaptejn Lippe og Kancelliraadinde Bak! Yil du give den livlige Mand det Pjok? Hun kan jo ikke sige et Ord, og han har rejst i alle seks Verdensdele.

Yilradsen. Fem!

Fruen. Ja, .vist saa! Lad være med at afbryde mig!

Yilradsen. Du er ogsaa saa vanskelig, saa uhyre vanskelig!

Fruen. Nej, Edvard! Men jeg vil have, at Folk, naar de tager hjem, skal sige: »Det var saadan en nydelig Fest!« Og det siger de ikke, uden der bliver livligt ved Bordet, og det bliver der ikke, naar Gæsterne ikke bliver fordélte paa en passende Maade.

Vi lr ad sen (tager Listen trå hende). Naa, ja, ja; lad mig saa faa Listen igen, skønt —

Fruen. Det vist var bedst, vi lavede den i Fællesskab; men nu har jeg ikke Tid, jeg kan vente Madam Birk hvert Øjeblik for at prøve Kjole.

V i Ira d sen. Nu bliver den vel ikke for dyr?

Fruen (med indignation). Du vil da ikke tænke paa, hvad en Kjole koster paa din Jubilæumsdag. Regine faar hvert Aar paa sin Fødselsdag en Silkekjole af Mikkelsen.41

Vilradsen. Ja, jeg kunde egentlig selv trænge til en ny sort Kjole; men jeg faar skam ikke Raad til det.

Fruen. Den, du har, er saamænd ogsaa mér end god nok. — Men, det er sandt, Vilradsen, har du saa købt den Guldponpon til mig?

Vilradsen. Guldponpon?

Fruen. Ja, jeg forstod dig saadan, at du vilde give mig den til Festen.

Vilradsen. Ja, ja, saa skal jeg købe den.

Fruen. Tak, Edvard! — Ja, jeg har allerede

faaet den. (Viser Æsken).

Vilradsen. Naa, du har faaet den!

Fruen. Ja, saa sparede jeg jo dig for Ulejligheden.

Vilradsen (ironisk). Tak, Gusta!

Fruen. Har du ikke faaet Obligationerne solgt endnu?

Vilradsen. Jeg har været saa optaget.

Fruen. Sig heller, at du som sædvanlig har glemt det. Du sætter os i en rædsom Forlegenhed!

Vilradsen. Thomsen har lovet at sælge Obligationerne; han kommer med Pengene i Dag.

Fruen. Bierwald kommer vel ogsaa i Dag?

Vilradsen. Formodentlig!

Fruen. Ja, det var en rar Genistreg af dig, at du den Dag glemte at gaa paa d'Angleterre straks, da jeg bad dig om det. Hvad var Følgen heraf? At Lokalerne blev lejede ud til 3die December, lige før du kom.

Vilradsen. Jamen, Bierwald er jo saa godt

renommeret, at — (afbrydes af den paafølgende Replik).[42]

Sjette Scene.

De forrige. Julius og Vinge (fra Julius'væreise).

Julius (baglænds ind i Stuen uden at sé Forældrene). Vi

sés ved Philippi!

Vinge (flov og fersk bag efter).

Vilradsen. Hvad skal det sige? Julius (forvirret). Aa, det — det er— det er noget i Historie, vi nylig har læst.

Vilradsen. Ja, jeg véd nok, det er et historisk Udsagn; men Meningen med dets Anvendelse her, Meningen, mine unge Herrer!

Fruen (ats.). Edvard! Husk, det er en af Julius' Venner!

Julius (præsenterer). Det er Vinge, som jeg læser sammen med hos Manuduktøren.

Vinge (bukker forlegent).

Fruen. God Dag, Hr. Vinge; det glæder min Mand og mig meget at gøre Deres Bekendtskab.

Vinge (som før).

Vilradsen (afs.). Se blot at faa ham paa Døren.

Fruen. Det gør os ondt, at vi ikke kan bede Dem blive til Middag, men vi skal desværre ud i Dag.

Vinge (som før).

Fruen. Men en anden Gang haaber vi at have den Fornøjelse. Farvel, Hr. Vinge! Vilradsen. Farvel, Vinge!

Vinge (bukker og gaar ud i Entréen, fulgt til Doren af Julius).[43]

Syvende Scene.

Vilradsen. Fruen. Julius. <senere) Josefa.

Vilradsen. Naa, hvad har I to nu taget jer til?

Fruen. De har naturligvis læst, Vilradsen.

Vilradsen. Han kan vel selv tale.

Julius. Vi har læst Historie og Geometri sammen.

Vilradsen. Ja, jeg vil haabe, du klemmer paa, Julius; for faar du ikke Eksamen denne Gang, saa véd jeg ikke, hvad jeg skal stille op med dig. Nu er du tre Gange falden igennem til Præliminærexamen.

Julius. Saa! Nej, det er kun to Gange!

(Entréklokken.)

Josefa (fra Spisestuen). Madam Birk er der! Fruen. Saa kommer jeg! (Tager den aflange Æske og gaar med Josefa hurtig ind i Spisestuen.)

Ottende Scene.

Vilradsen. Julius. (Senere) Fruen. Vilradsen (der har sat sig ned og taget Brillerne af).

Du er saa urolig, Julius; sæt dig ned et Øjeblik!

JuliuS (sætter sig modstræbende).

Vilradsen. Sig mig nu rént ud, Julius, hvis du nu ikke faar den Examen, — hvad har du saa egentlig Lyst til?

JulillS (tier).

Vilradsen. Men, saa svar mig dog, — svar mig dog, min Dreng.44

Julius. Du skænder jo altid, naar jeg siger noget.

Vilradsen. Nej, min Dreng, det gør jeg aldeles ikke; men, hvis jeg undertiden er lidt urimelig — ja undertiden, — saa er det, fordi der er saadan en Uro her i Huset, at man bliver helt fortumlet. Din Moder maa være syg, — jeg tror det næsten, — denne Uro er en Sygdom i Blodet. — Naa, tal du kun frit ud, — hvad har du saa Lyst til?

Julius. Ja, hvad enten jeg faar Eksamen eller ikke, saa er der — kun én Ting, som jeg har Lyst til, og .det er — til — at være Skuespiller !

Vilradsen. Aa, Gud hjælpe os! Gaar du endnu med de Nykker?

Julius. Ja, dér kan du sé, du bliver straks vred. Vilradsen. Nej, aldeles ikke! Jeg skal nok tale rolig med dig. — Se, nu først at faa din Eksamen, saa vil jeg foreslaa dig noget andet. Hvad siger du for Eksempel —

Fruen (lukker Doren fra Sovekamret paa Klem). I maa

endelig gaa ud, Børn!

Vilradsen. Saa, nu er den Ro forbi! (Rejser

sig og gaar ind i Spisestuen.)

JllliuS (der kar rejst sig, sér efter Faderen). I Dag

var lian slet ikke saa gal, den gamle! dnd i sit

Værelse).

Niende Scene.

Fruen og M a dam Birk (fra sovekamret). Fruen (forrest, i en elegant Silkekjole med Guldponpon

i Haaret). Her inde kan De bedre sé, Madam Birk!45

Madam Birk (med et Haandspejl i Haanden og ét Brev Knappenaale i Brystet). Vil Fruen kun sé i Spejlet! (Giver Fruen Haandspejiet.) Den sidder ganske mageløs paa Fruen; men Fruen liar ogsaa en yndig Figur; jeg siger det saamænd ikke for at smigre Fruen, men, naar man har saadan en Figur som Fruens at sy til, saa kan man sagtens sy.

Fruen (med Haandspejiet i Haanden, spejlende sig i Pille-

spejlet). Nej, lille Madam, tal ikke om det; nej, da jeg var ung, da saa' jeg ikke saa gal ud.

MadamBirk (der under det følgende sætter Naale i Kjolen, hætter den op og glatter Folderne ud). Jeg kan jo godt

huske Fruen, — her er den lidt stram, men den gi'er sig nok; jeg saa1 jo Fruen staa Brud i Frue Kirke, det ved Gud jeg gjorde. — Her skal den tages lidt ind, — Fruen havde hvid Silkekjole fra Madam Løber, hos hvem jeg den Gang lige havde begyndt at sy rigtig Figur og det hele, efter at jeg i Aar og Dag havde riet lidt i det grove og sprættet de billige Kunder op til Reparation og vendt en og anden, der ikke havde Raad til noget nyt.

Fruen. Ja, det er rigtig. Men nu er det egentlig latterligt, naar man er bleven saa gammel, som jeg er, at maje sig saadan ud.

MadamBirk. De gammel, Frue; nej, Frue, — her skal vi have lidt mere Vat ind; nej, Frue, vent, til De naar min Alder, Frue, saa kan De tale med, Frue.

Fruen. Det var saamænd meget imod min Vilje, at jeg fik denne Kjole; men min Mand tig-46

gede og bad mig, og saa — for at føje ham! Mændene er jo saa forfængelige, véd De nok.

Madam Birk. Jamen, véd Fruen nu hvad, — her poser den lidt, — det var da heller ikke mér end rimeligt, Frue, at Herren vilde, at — her skal Hægterne flyttes lidt — at Fruen skulde sé pæn ud saadan en særskilt Højtidsdag. — Vil Fruen saa ikke tage Livet af et Øjeblik?

Friien (begynder at tage Livet af. Entréklokken).

Fruen og Madam Birk (skriger).

Fruen. Nej, det er umuligt at have Ro et eneste Øjeblik her i København! <Lober ind i sovekamret).

Madam Birk. Hold op i Nederdelen! (Lober

efter Fruen.)

Tiende Scene.

Thomsen. (Straks eiter) Vil radsen.

Thomsen (fra Entréen, forpustet). Man løber snart

Livet af sig!

Vil radsen (fra Spisestuen). Naa, jeg tænkte nok, det var Dem. Har De?

Thomsen. Besørget alting — jo — og lidt til endda, liihi! Nu skal De høre. Fra Kontoret hen til Assessoren. Tog ham paa det ømme Sted: Udmærket Taler! Uden liam Jubilæet en Umulighed. Maatte absolut holde Festtalen for Jubilaren.

Vilrad s en. Naa, naa — og han? —

Thomsen. Vilde ikke! Vilde ikke! Skulde gærne paa et senere Stadium tale for Børnene. Godt! Tog ham paa Ordet! Nu faar vi den om unge Blade paa den gamle — hvad jeg vilde sige: noget ældre — Kvist. • Hihi!47

Vilradsen. Jeg kan ikke lide denne evige Fnisen, Thomsen, vær dog en Gang alvorlig!

Thomsen. Naa — fra Assessoren hen til Advokaten. Han var saa optaget i denne Tid, skulde just holde Festtalen for Mikkelsen tre Dage efter.

Vilradsen. Naa, han vilde heller ikke ?

Thomsen. Nej. — nej! Med andre Ord: der er minsæl ikke én, der vil holde Talen for Jubilaren!

Vilradsen. Jamen, Thomsen. — det er jo rént galt, Thomsen, hvad skal vi —

Thomsen. De kan være ganske rolig. Har én i Baghaanden; det er Kaptejn Lippe. Han er saa forfængelig og ivrig efter at producere sig, og saa ryster han dog saadan af Skræk, at hele Bordet gynger, før han har prostitueret sig. Hihi.

Vilradsen. Jeg kan ikke fordrage denne Latter, Thomsen.

Thomsen. Talen for Fruen har jeg! Bliver naturligvis Professoren. Meget blomstrende. Bruger gærne alle Aarstiderne: »Havde et dejligt Foraar, staar i sin fejre Sommer, sént vil Efteraaret komme — aldrig Vinteren — aldrig!«

Vilradsen. Naa — naa — og Talen for Damerne ?

Thomsen. Ham har jeg! Det bliver Direktøren — humoristisk — hen ad Desserten!

Vilradsen. Jeg havde ellers tænkt, at min tilkommende Svigersøn —

Thomsen. Tror egentlig ikke, det humoristiske ligger for den Herre.48

Yilradsen. Jamen, den kan jo ogsaa tages fra en alvorlig Side.

Thomsen. Ja, ved politiske Festmaaltider, naar der tales for »Kvinden, den ædle Danekvinde«.

Yilradsen. Naa — ja, ja!

Thomsen. Men — sig mig nu, hvad De egentlig har tænkt, De vilde have sagt i Festtalen

— omtrent — saa skal De faa det.

Yilradsen. Jeg vil ikke have for meget om min Hæderlighed; det er, ligesom jeg var en Skurk,

— heller ikke for meget om min ægteskabelige Lykke — det er — ligesom —; naa ja, De forstaar nok: i Almindelighed, Thomsen, i Almindelighed; det er det bedste.

Thomsen. I Almindelighed! Ligger godt for Kaptejnen! Hihi. Gaar nu lige hen til ham

— og purrer med det samme lidt ved Talen for Damerne.

Yilradsen. Men Thomsen! Der var én Ting, jeg gærne — vilde — have berørt en Smule, hvis — det ikke var udelikat. Det er — er —

Thomsen. Gaven fra Kontoret?

Yilradsen. Ja, Thomsen, ja! — Jeg skal sige Dem: en kaligrafisk Adresse i Fløjelsmappe bryder jeg mig ikke om; — og Kontorpersonalets veltrufne Portræter — kan jo være meget smukke; men — men — det er dog heller ikke det, jeg vilde sætte Pris paa.

Thomsen. Tror nok, at der nu er Stemning for en Sølvpokal med Inskription.

Yilradsen. Ja, Sølvtøj, — det véd man, hvad er!49

Thomsen. Der var s'gu meget Vrøvl! Holdt haardt for Iversen, — har jo Kone og fem Børn, sidder smaat i det — vilde nødig til det; men jeg fik ham dog med.

Vilradsen. Det er kedeligt, Thomsen, meget kedeligt; men jeg skal nok huske paa ham til Jul. — Men, hør Thomsen, der var én Ting til; men det er mig umuligt at huske, hvad det var.

Thomsen. Er det Sangene?

Vilradsen. Ja, det er det!

Thomsen. Skal just hen at hente Korrektur paa Festsangen, saa skal De faa den at se i Eftermiddag. Svendsen laver nok en for Damerne; og jeg har hestilt en Dessertvise hos en Student, jeg kender. — Ja, saa maa jeg nok sé at komme

afsted. (Laver sig til at gaa.)

Vilradsen. Der var skam én Ting til, — hvad var det nu?

Thomsen. Obligationerne? Vilradsen. Ja!

Thomsen. Kommer med Pengene siden.

Vilradsen. Tak, Thomsen!

Thomsen (med paataget Alvor). Det er sandt: vilde De sætte Pris paa en Akvarel af Kontoret, hvor man saa' Paraplystativet, Knagerækken og Iversen fordybet i den store Protokol?

Vilradsen. Nej, Thomsen, nej!

Thomsen. Nej, det tænkte jeg nok. Hihi! Farvel saa længe! (Ud i Entréen;.

Ellevte Scene.

Vilradsen. Fruen. (Senere) Josefa.

Fruen (omklædt fra Sovekamret). Hai' du høl't, at

Munk skal rejse i Aften?

Vilradsen. Rejse?

Fruen. Ja, til Jylland! Det er angaaende denne Plads. Agnes har lige nu fortalt mig det.

Vilradsen. Saa kommer Kamilla til at tage alene paa Ballet i Aften, — det holder Munk vist ikke af.

Fruen. Det er da det mindste af det. Naar han nu bare kommer tilbage til Jubilæet! Forden Dag kan vi virkelig ikke undvære ham.

Vilradsen. Nej, det har du Ret i!

Fruen. Det er sandt: før, jeg var ude, bestilte jeg Kransehornet til Visiterne.

Vilradsen. Til hvad Pris?

Fruen. Tolv Kroner!

Vilradsen. Det var meget!

Fruen. Det er da kun én Gang, du har 30 Aars Jubilæum! tsætter sig.)

Vilradsen (ligeledes). Ja heldigvis! (Entréklokken.)

Josefa (fra Entréen). Rodemesteren!

Vilradsen og Fruen (farer op). Rodemesteren!

Fruen (afs.). Hvad skal vi gøre? Vi har jo ingen Penge.

Vilradsen (afs.). Jeg er gaaet ud!

Fruen (afs.). Han var her ogsaa forleden, og da traf han ingen; — ja, ja, gaa saa, Edvard. Jeg maa jo som sædvanlig klare det.

Vilradsen (ind i Sovekamret).51

Fruen (tii Josefa). Bed ham komme!

Josefa (ud i Entréen).

Tolvte Scene.

Fruen. Rodemesteren (fra Entréen, senere) Vilradsen.

Fruen (gaar Rodemesteren i Møde). Nej, er det Dem,

Hr. Børresen! Hvordan har De det?

Rodemesteren. Jo Tak! (Tager en Lommebog frem.) Jeg véd ikke, om —

Fruen. Sæt Dem ned, Hr. Børresen! Jo vist saa, De maa være træt. (Tvinger ham ned paa en stol.) Ja, det maa rigtig nok være drøjt i denne Kulde at skulle gaa saadan rundt. Men De er jo en mageløs rask Mand! (Sætter sig.)

Rodemesteren. Ja, jeg har heldigvis et godt Helbred; men det skal der ogsaa til, for det er jo ikke blot det, at jeg maa gaa; men jeg maa jo gaa mange Steder to Gange, ja, der er de Steder, hvor jeg maa gaa tre Gange, og endda —

Fruen (farer op). De skal virkelig have et Glas Vin i denne Kulde.

Rodemesteren (tager Skattebilletten frem og rejser

sig). Nej — nej mange Tak!

Fruen. Jo, saamænd skal De saa! (Hurtig ind i

Spisestuen, straks efter tilbage med Plaske og Glas, som hun sætter

paa Bordet. Jeg har kun Kognak ved Haanden, men

i denne Kulde — skænker.)

Rodemesteren. Tak, det er virkelig —!

(Drikker.) Ah, det gjorde godt! Ja, mange Tak!

(Efter en Pavse.) Men De maa undskylde — (tager atter Skattebilletten.)52

Fruen. En Cigar skal De have. (Laber rundt.) Hvor har nu Vilradsen sine Cigarer? Jo, her eide ! (Tager en Kasse og byder). Væi's'gOd !

Rodemesteren (tager en cigar). Tak, maa jeg gemme den?

Fruen. Nej, ryg De bare; det er jeg saa vant til. Hvor er nu Tændstikkerne ? (Laber rundt.) Der er aldrig noget Menneske, der véd, hvor Tændstikkerne er her i Huset. — Naa, her er de! (Biver

en Tændstik af.)

Rodemesteren (tænder og ryger). Tak!- (Tager

skattebilletten.) Ja, saa var det blot denne —

Fruen. Ja, De véd jo nok, at min Mand skal have Jubilæum med det første?

Rodemesteren. Jubilæum — nej —

Fruen. Tredveaars — jo! Den 3die December. Saa De kan jo nok tænke, at vi i disse Dage er saa optaget deraf, at vi ikke kan tænke paa andet. Skattepengene har vi saamænd længe haft liggende; men min Mand er lige nu gaaet ud.

Rodemesteren (lægger Skattebilletten i sin Lommebog). Ja bevares, det haster slet ikke!

Fruen. Jeg vilde jo rigtignok helst betale Dem med det samme. Det er meget kedeligt, at jeg skal gøre Dem Ulejlighed saa tit. (Giver tam Haanden.) Farvel, Hr. Børresen!

Rodemesteren. Fruen skal ikke tage sig det saa nær, at jeg maa løbe saa tit; det er noget, jeg er saa vant til, navnlig hos bedre Familjer.

(Bukker og gaar ud i Entréen, fulgt af Fruen.)

Vilradsen (fra sovekamret). Er han gaaet ?53

Trettende Scene.

Vilradsen. Er nen. (Lidt efter) Josefa. . Er il en (fra Entréen). Nej, Edvard, dn er frygtelig; sæt, han havde sét dig!

Vilradsen. Jeg syntes, der var saa stille

herinde. (Entréklokken.)

Er il en. Nej, alt det, der strømmer ind i Dag! Josefa (fra Entréen). Fru Baronesse Ringhjelm. Vilradsen (afs. tii Eruen). Nej, hende kan jeg skam ikke —

Fruen. Bed Baronessen komme!

Josefa (ud i Entréen).

Fjortende Scene.

Vilradsen. Fruen. Baronesse Ringhjelm

(fra Entréen).

Baronessen (gammel, rystende paa Hovedet og tunghør, meget langsom i sin Tale), Jeg maa meget bede Dem undskylde, at jeg ulejliger Dem saa sént paa Formiddagen; men jeg har været saa occuperet, at det har været mig

umuligt at gøre Dem en Visit før.

Fruen (taler højt). Vil Deres Naade ikke tage Plads. (Afs.) Sig, det er dig en Glæde, Edvard! Vilradsen. Aa, gid hun var Fanden i Vold! Baronessen. Hvad siger Deres Hr. Gemal? Fruen (taler højt). At det er ham en stor Glæde at sé Deres Naade!

Vilradsen (nikkende og raabende). Ja, en OVei'-

ordentlig Glæde!

Baronessen (sættende sig). Jeg kommer egent-54

lig- for at appellere til Deres gode Hjærter, mine kære Venner.

Vilradsen. Ja, jeg tænkte det jo nok.

Baronessen (tager et stort Papir frem af sin Muffe).

Tør jeg bede Dem skænke mig Deres Opmærksomhed et lille Øjeblik.

Vilradsen. Forbandet nødig!

Baronessen (læsende). »I vore Dage udstrækker Velgørenheden sine tusinde Arme til alle Sider: men der er ét Felt, hvor den endnu ikke har grebet ind, og hvor den dog kunde udrette saare meget. Hvem af os har ikke nydt godt af de flittige og virksomme Mælkekuskes Bestræbelser, der trodse Vejr og Vind for at bringe deres Medmennesker den attraaede Drik. Men mange ere sikkert de, der under denne anstrængende Virksomhed have faaet Spiren til haardnakkede Sygdomme, ja maaske for stedse ødelagt deres Helbred. Vi undertegnede har da dannet en Komité for ved Tilvejebringelsen af de fornødne Pengemidler at bidrage til .Opførelsen af et Hvilehjem for gamle, udtjente Mælkekuske. En Basar agtes afholdt i Midten af Januar. Bidrag i Graver og Penge modtages af undertegnede. — Edele Garstenberg, Ge-hejmeraadinde. Klara v. Wingefelz, Enkegrevinde. Eulalia v. Lichtenfrank, Kammerherreinde. Victoria Ringhjelm, Baronesse. Fru Christian Dankelberg.«

(Pavse.)

Vilradsen. Nej, det er for galt dette her!

Baronesssen. Naa, hvad siger den kære Hr. Gemal?55

Fruen (taler højt). Han véd ikke rigtig, hvor meget han tør hyde.

Baronessen. Saa meget han har Lyst til. Yilradsen. Jeg giver ikke en Øre! Fruen (hurtig). Du hliver nødt til det! Hun vil prostituere os i Byen, hvis vi siger nej; hun gaar jo fra den ene til den anden.

Baronessen. Hvor meget vil De saa tegne Dem for, Hr. Kontorchef?

Yilradsen. Ikke en Hvid! Fruen (taler højt). Min Mand siger, han vil tegne sig (meget hojt) for tyve Kroner.

Baronessen. Fyrretyve Kroner! Det var

meget! (Rejser sig og giver Vilradsen Haanden.) Tak, Hl".

Kontorchef, ret megen Tak for Deres store Generøsitet !

«

Yilradsen (raabendev Men — Deres Naade, men —

Baronessen. De behøver ingen Undskyldninger at gøre. Det er mer end tilstrækkeligt. Som De vil se, er her allerede tegnet adskillige Bidrag. Behag at notere Deres Navn og Bidragets Størrelse her under Konferensraad Hollesen.

Yilradsen. Nej, hun er for gal! (Skriver paa

Papiret med en Pen, som Fruen rækker ham.)

Baronessen (ser i Papiret)). Superbe! Jeg gaar i Morgen til Ekscellencen, der meget varmt interesserer sig for denne Affære, og det skal være mig kært at fortælle ham 0111 den Loyalitet, hvormed jeg er bleven modtagen af Dem, min søde lille Frue, og af den kære Hr. Gemal. Adieu, mine56

kære Venner, adieu! (Følges ud i Entréen af Hr. og Fru Vilradsen, der straks kommer ind igen.)

Femtende Scene.

Vilradsen. Fruen. (Straks efter) Josefa.

Vilradsen. Men, er du da aldeles — Fruen. Hys Edvard! Hørte du ikke, hvad

hun Sagde Om Ekscellencen ? (Peger paa hans Knaphul.)

Hm! Hm!

Vilradsen (ryster paa Hovedet). Aa !

Fruen. Ja, hvem véd — i Anledning af Jubilæet! (Entréklokken.)

Vilradsen. Det er nok — Fruen. Hys!

Josefa (fra Entréen). Restauratør Bierwald! Vilradsen og Fruen. Lad ham komme!

Josefa (ud i Entréen).

Sekstende Scene.

Vilradsén. Fruen. Bierwald (fra Entréen).

Bierwald (med glat Paryk, store Whiskers og stærkt farvet Humbug; bukker dybt).

Vilradsen. Naa, Hr. Bierwald! Det var

godt, De kom, at vi kan faa Diner'en fastslaaet.

Fruen. Behag at tage Plads!

Bierwald (bukker). Formodentlig Fruen, jeg

har den Ære at hilse paa. (De sætter sig alle tre i Forgrunden, saaledes at Bierwald sidder i Midten).

Vilradsen. Ser De, Hr. Bierwald! Nu maa vi jo se, hvordan —

Fruen. Vi paa bedste Maade kan sammen-57

sætte Spisesedlen. Den maa jo være nogenlunde fyldig uden at være overlæsset.

B i e r w a 1 d. Bevares!

Fruen. Hvad havde De nu tænkt Dem, Hr. Bierwald ?

Bierwald (noterer i det følgende af og til i en lille No-

titsbog). Se først skulde vi jo have en lille Entré-suppe.

Vilradsen. Skilpadde — maaské?

Bierwald. Bevares nej! Ved saadan en større Menu begynder jeg aldrig saa kraftig. Nej, hvad siger Herskabet om en klar Suppe a la jardiniere? Det er jo bare et lille, varmt Appetitbad for Tungen, inden den tager rigtig fat. Blot Bunden af Tallerkenen er dækket, — det er bare for et Syns Skyld, mens der bydes velkommen, og man rigtig faar sét, hvor man sidder.

Vilradsen. Naa ja, ja! Lad det saa altsaa være —

Fruen. Fastslaaet!

Bierwald. Jo! — Saa skulde man vel have lidt Fisk.

Fruen. Laks?

Bierwald. Bevares nej! Det er for rørigt ved saadan en Lejlighed. Det giver jeg snarere ved Konfirmation; de unge Maver kan bedre med den Slags. Nej, hvis Herskabet ikke har noget derimod, vilde jeg forslaa Fiskerouletter med Østerssauce.

Vilradsen. Har man gode Østers nu?

Bierwald. Bevares — fine hollandske — ægte natives! — Skal vi saa slaa Rouletterne fast?58

Frue il. Ja!

Bierwald. Hvad mener saa Herskabet om Tunge og flamsk Sild med Grønærter?

Vilradsen. Ja, behøves det nu ogsaa med den Ret? Det vil jo — løbe svært op.

Fruen (blinker til ham).

Vilradsen. Hvorfor blinker du saadan?

Fruen. Jeg! — Det var blot noget, jeg fik i Øjet.

Bierwald. Jeg har aldrig i mine Dage haft Jubilæum uden en salt Ret med Grønærter og Asparges. Og i de tyve Aar, jeg liar været Re-stavratør, har jeg haft Jubilæum over hundrede Gange.

Fruen. Den salte Ret fastslaaet!

Bierwald. Vel! Saa skulde vi have en Mellemret.

Fruen. Ja, hvad mener De?

Bierwald. Farceret Kalkun med Trøfler. Ikke sandt? Højst passende.

Vilradsen (trækker paa det). Ja—a!

Fruen (afgjort). Jo!

Bierwald. Vel! Saa maa man stikke en Gemyseret imellem; for nu begynder Talerne at brygge; og de maa ikke have for svære Ting mellem Hænderne. Hvad mener Herskabet om Gemyse med rørt Smør?

Fruen. Meget godt!

Bierwald. Saa kommer Hovedretten! Jeg vil nu foreslaa Dem Bederyg.

Fruen. Selle de mouton?59

Bierwald. Ja! — Hvad mener Herskabet saa om Vingelée med Ananascréme?

Vilradsen (rejser sig). Nej, Hr. Bierwald! Det bliver virkelig for meget. Jeg maa underrette Dem om, at jeg i høj Grad lider af Mavekatarrh!

Fruen. Edvard, Edvard! (Gør Tegn, at han skai

sætte sig.)

Vilradsen (sætter sig).

Bierwald. Det er den sundeste Ret af Verden, og, naar det skal være nobelt, saa —

Fruen. Ja, lad os blot faa den!

Bierwald. Se, der er jo altid nogen, der ikke har faaet ret meget paa Grund af Talen og Bevægelsen og Rørelsen, saa nu maa der en lille Kødret til.

Vilradsen. Nej, nej, — skal der nu —

Fruen. Ja naturligvis!

Bierwald. Mindre kan ikke gøre det. Hjer-perne er gode nu! Naa, skal vi saa lade det være fastslaaet ?

Fruen. Jo!

Bierwald. Vel! Saa har jeg tænkt mig en Overraskelse, som jeg jo gærne kan meddele Dem: illuminerede Isbomber med Jubilarens Navnetræk.

Vilradsen (lwt gnaven).. Ja, det kan jo blive meget kønt.

Fruen. Det vil virkelig blive en højtidelig Dessert!

Bierwald. Ja, det skulde jeg mene! Saa til Slutning Konfekt, Vindruer og saadan lidt Pilleri.60

Vi rad sen. Men der var én Ting til; hvad var det nu?

Fruen. Vinen! Vilradsen. Rigtig!

B i er w al d (rejser sig). Det kan Herskabet trygt overlade til mig.

Vilradsen og Fruen (rejser sig). B i er w al d. Der plejer jo gærne at skænkes to Slags Champagne.

Vilradsen. To Slags! Fruen. Edvard!

Bierwald. Ved en Menu af den Art altid to Slags! Skal- vi først tage Cabinet crémant og saa Pommery-?

Vilradsen (gnaven). Ja, ja — Bierwald. Ja, hvis De hellere vil have mousserende Rhinskvin eller Saint Peray den ene Gang — Vilradsen. Nej, nej!

Bierwald. Ja, saa anbefaler jeg mig. Herskabet skal nok blive tilfreds! Jeg plejer altid at have et ganske særligt Held med Jubilæer. Farvel!

(Bukker dybt, gaar mod Entrédøren, vender om.) Det ei" Sandt:

ønsker Herskabet, at der skal skænkes lidt livligere med Champagne ved Hovedbordet? Fruen. Plejer man det? Bierwald. Det er ganske, som Herskabet behager.

Vilradsen. Nej, det behøves saamænd ikke. Bierwald. Vel! Saa skænker vi jævnt over

det hele ! (Bukker dybt, ud i Entréen.)61

Syttende Scene.

Vilradsen Fruen.

(Pavse.)

Vilradsen. Hvordan lyder vores Menu i Dag? Fruen. Vandgrød og kogt Torsk! Vilradsen. Tak Skæbne! Fruen. Husk paa din Mavekatarrh, lille Vilradsen!

(Tæppet falder.)Tredie Akt.

Dagligstuen. — Scenen er mørk, kun oplyst af Kaminilden og Maanen, der skinner ind ad Hjernevinduet. — Eftermiddag.

Første Scene.

Agnes. (Straks etter) Fruen. Agnes (staar ved det aabne Hjørnevindue og sér ud). Fruen (fra Spisestuen med en tændt Lampe, som hun

eætter paa Bordet).. Men, Grud forbarme sig, Agnes, hvad gaar der dog ad dig? Kamilla spør' efter dig, ingen véd, hvor du er, og saa staar du her for aabne Yinduer; men, hvad skal det sige, mit søde Barn?

Agnes. Nu gaar jeg, nu gaar jeg! (ind i

Spisestuen.)

Ånden Scene.

Fruen. (Straks efter) Josefa. Fruen (lukker Vinduet og ruller Gardinet ned). Ulla,

her er jo formelig bleven frisk Luft! Det er bedst, vi kommer lidt Bøgelse paa Kaminen. (Strør, af et

paa Skrivebordet staaende Glas, Røgelse paa Kaminen. Entréklokken).

Josefa (fra Entréen). Hr. Thomsen vil tale med Herren.63

Fruen. Nu skal jeg kalde paa min Mand.

(Ind i Sovekamret).

Josefa (ud i Entréen).

Tredie Scene.

Thomsen (fra Entréen). Vilradsen (fra Sovekamret).

(Senere) Josefa,

Thomsen. Saa, nu er Fanden løs!

Vilradsen. Hvad er der nu?

Thomsen. Talen for Damerne har faaet Mavekatarrh.

Vilradsen. Det var da ogsaa uheldigt!

Thomsen. Kommer op til ham og venter at høre lidt om Talen; saa kommer han ind og sér ud som Døden fra Lybeck. Ingen Selskaber i en Maaned, stræng Diæt og Hjemmeliv. Velbekomme. Hihi!

Vilradsen. Ja, jeg kender det nok; jeg gaar jo stadig med Mavekatarrh! — Naa, men har De nu ingen til at tage Damerne?

Thomsen. Skal nok finde én. Og, kniber det, saa véd jeg én, der ikke har Mavekatarrh, Hihi!

Vilradsen. Hvem, Thomsen?

Thomsen. En, der staar Dem meget nær i Øjeblikket. Hihi!

Vilradsen. De selv! Ja, hør Thomsen, hør, gør det! De kan s'gu bedre end nogen anden.

Thomsen. Skal tænke paa det! — Værs1-god, her er Pengene, noget i Sølv og noget i Sedler.

V i 1 r a d s e n (tager imod Pengene). Tak, Thomsen Sæt Dem ned!64

Thomsen (sætter sig>. Tror De, jeg har faaet Middag i Dag? Nej!

Vilradsen. Vil De have et Glas Vin?

Thomsen. Tak! Hvis det ikke generer.

Vilradsen. Nej, jeg vil selv gærne. (Ringer og raaber ind i Spisestuen.) En Karaffel Portvin Og GlaS!

Thomsen. Har De ellers tænkt paa at gøre noget storartet i Dagens Anledning?

Vilradsen. Hvad mener De?

Thomsen. Jeg mener, om De ikke har i Sinde at bespise Lemmerne paa almindelig Hospital med Flæskesteg, Rødbeder og Chokolade?

Vilradsen, Nej, jeg har tilstrækkelig Bespisning den Dag.

Josefa (fra Spisestuen med Vinen, som hun sætter paa Bordet, hvorefter hun gaar ind i Spisestuen).

Vilradsen. Nu skal De smage en Portvin, jeg har anskaffet mig til Festen. (Sætter sig og skænker.) Skaal!

Thomsen. Glædelig Fest! (De drikker.)

Vilradsen. Men, hvad var det nu, jeg vilde sige?

Thomsen. Sangen!

Vilradsen. Ja, det er rigtig!

Thomsen. Her har jeg den. (Tager den op af

Lommen).

Vilradsen. Hvad Melodi gaar den paa?

Thomsen. Der er et Land, dets Sted er højt mod Norden!

Vilradsen. Den er god!

Thomsen. Ja, det tror jeg! Nu skal De

høre første Vers. (Slaar paa Glasset og rejser sig.) Mine65

Damer og Herrer! Maa jeg bede Dem synge den omdélte Sang; Musiken vil først spille Melodien

en Grang igennem. (Nynner Melodien til „Der er et Land .. og synger derpaa.)

»En sjælden Højtidsfest os her har bænket: Vi hylde Mindet om de tredve Aar, I hvilke Jubilaren jo sad lænket I flittig Virken hist til sit Kontor. Og sé paa ham: endnu hans øjne flamme, Som dér han sidder frejdig, glad og god; Og friske Spirer bærer denne Stamme, Der vidne om en rigtig ædel Bod.«

Yilradsen (rejser sig). Det er godt, — udmærket er det! Men kan De ikke faa lidt ind med — om min bramfri Færd. Saadan noget gør altid Yirkning. Der kunde jo for Eksempel staa:

»Men man for Resten maa om ham som Menneske sige, Han bramfri er i al sin ld og Færd.«

Thomsen. Der er for mange Fødder i den første Linje.

Yilradsen. Det gør ikke noget, naar man synger det lidt hurtig. (Synger hurtig).

»Men man for Resten maa om ham som Menneske sige.«

Thomsen. Ja, ja, skal tænke over det. Yilradsen. Tak for den, Thomsen! Den vil gøre knusende Lykke, hvis Resten er lige saa god! Thomsen. Tror De? Hihi! Yilradsen. Ubetinget! Skaal, Thomsen! (De

drikker.)

Thomsen. Det er sandt: husk endelig at

Et københavnsk Hjem. 566

blive overrasket, naar De faar Sølvpokalen fra Kontoret.

Vilradsen. Naturligvis! — Men hør, Thomsen, har De Lyst til at høre min Tale til Gæsterne ?

Thomsen. Om jeg har, — naa De har allerede lavet den?

Vilradsen. Et første Udkast!

Thomsen (sætter sig til hojre).

Vilradsen (stillersig til venstre, slaar paa Glasset og

siger næsten raabende). »Mine Damer og Herrer!«

Fjerde Scene.

De forrige. Julius (kigger ind ad Døren fra sit Værelse). JOS e f a (ind ad Spisestuedøren).

Vilradsen. »Stormen ryster Træernes Toppe, Sneen dækker Mark og Eng, Lundens Sanger er fløjet, Bækkens Harpe er forstummet, Havets Bølger ere bundne af Isens Lænker, og Flora sover i de danske Skove. Det er, som

Digteren siger — som Digteren siger — som Digteren siger —« Julius." Hvad siger Digteren?

Vilradsen (vender sig og opdager Julius). Hold

Mund, dit Asen!

Julius og Josefa (lukker Dorene og trækker sig tilbage tU Julius' Værelse og Spisestuen).

Femte Scene.

Vilradsen. Thomsen. Vilradsen. Ja, nu kom jeg aldeles ud af det; nu kan jeg ikke mere.

Thomsen (rejser sig). Begyndelsen er god! Bliv bare saadan ved, saa er det godt!67

Vilradsen. Er det. sandt, Thomsen?

Thomsen. Paa Ære! Nu vil De formodentlig komme med noget om, at »herinde mærkes Vinteren ikke, her er der Sommer! Roserne blomstre paa Damernes Kinder, og Solen skinner i alles Øjne.«

Vilradsen. Ja — akkurat! Men, hvor i al Verden kan De gætte det, Thomsen?

Thomsen. Hihi! — »Og i Deres og Deres Hustrus og Deres Børns Hjærter er der en ligefrem tropisk Varme, og derfor kan De takke de kære Venner, som paa denne Dag« — ogsaavidere!

Vilradsen. Jamen — Gud Fader bevare os! Det er jo aldeles, h^ad jeg har tænkt mig!

Thomsen. Hihi! Naar det nu bare ikke bliver Tøvejr for al den Is og Sne, der er i Talen!

Sjette Scene.

De forrige. Kamilla.

Kamilla (fra Spisestuen i en elegant, lyserød Morgenkjole, meget mat).

Thomsen. Frøknen i egen høje Person! Hvorledes behager De at befinde Dem — (med Hentydning tii Buketterne.) omringet af alle Sejerstrofæerne ?

Kamilla. Aa jo!

Vilradsen. Det vil sige: du er et Vrag; det kan man jo straks sé paa dig; men — hvordan skulde det være anderledes, naar du har danset hele Natten. Og i Aften skal du igen til det.

Kamilla. Forskaan mig for dine bétiser, Papa, de keder mig kun. (Lægger sig paa Chaiselonguen.)

5*68

Det er egentlig for Deres Skyld, jeg er kommen herind, Thomsen!

Thomsen. For min Skyld, — alt for megen Ære!

Kamilla. Jeg skulde absolut tale med Dem.

Thomsen. Til Tjeneste!

Kamilla. Gaa lidt til Side, Papa; du maa ikke høre, hvad vi taler om.

Vilradsen. Hvadbehager?

Kamilla. Hvorfor skal jeg anstrænge mig til ingen Nytte og gentage, at du er aldeles tilovers, Papa!

Vilradsen: Nej, hør, véd du nu —

Thomsen. Men kan De da ikke forstaa, hvad det er, det drejer sig om, Hr. Vilradsen?

Kamilla. Nej, Papa er ligesom de smaa Børn Dagen før Fødselsdagen, der absolut vil vide, hvad de skal have.

Vilradsen. Naa, naa — nu er jeg med.

Kamilla. Du behøver ikke at gaa, naar du blot vil holde dig i en passende Afstand, Papa.

Vilradsen. Tak for din Venlighed! — Farvel, Thomsen! (Ind i Sovekamret).

Syvende Scene.

Kamilla. Thomsen.

Kamilla. Sæt Dem herhen, Thomsen!

Thomsen (sætter sig i Nærheden at Kamilla).

Kamilla. Har De saa været henne hos Bundtmageren og sét paa det, De véd nok?

Thomsen. Naturligvis!

Kamilla. Og —?69

Thomsen. Bøjer mig aldeles for Deres Smag! Selvfølgelig det største, kan slet ikke være Tale om det andet.

Kamilla. Nej, ikke sandt! Og De finder det smukt?

Thomsen. Storartet! Sikken Overraskelse!

Kamilla. Ja, tænk, jeg finder det ligefrem lækkert.

Ottende Scene.

De forrige. Fruen.

Fruen (fra Spisestuen). G-od Dag, Thomsen!

Kamilla. Du maa ikke komme herhen, Mama, vi har Hemmeligheder.

Thomsen. Statshemmeligheder! Hihi!

Fruen. Overanstræng dig nu ikke, mit søde Barn! Nu kommer Agnes straks med en lille Forfriskning til dig. (Hölder sig i Baggrunden).

Kamilla (hviskende.) De kommer jo i Aften?

Thomsen (ligeledes). Paa Ballet? Jo, jo! Haaber at have den Ære at danse en Dans med Frøknen.

Kamilla (ligeledes). Det skal være Dem til-staaet.

(

Niende Scene.

De forrige. Agnes.

Agnes (trå Spisestuen med en Bakke, hvorpaa et Par Kopper og et Glas Rødvin).

Thomsen (hilser paa Agnes). Som sædvanlig gavmild og velgørende!

Agnes (sér alvorlig paa ham, sætter Bakken paa det70

lille Bord ved Chaiselonguen og gaar derefter med Portvinskaraflen og Glassene ind i Spisestuen).

Fruen (frem paa Scenen). Her er Bouillon Og Yin. Drik, mit søde Barn!

Kamilla (rejser sig og nipper til Bouillonen).

Fruen. Du spiste jo ingen Verdens Ting til Middag.

Kamilla. Det smager mig slet ikke. (Lægger

sig igen).

Fruen. Det er virkelig kedeligt!

Kamilla. Lad os nu have Ro, Mama!

Fruen (ind i Sovekamret).

Tiende Scene.

Kamilla. Thomsen.

Thomsen. En fortryllende Kjole, Frøknen dér har paa! Det finder Grenstanden ogsaa; ikke sandt?

Kamilla. Véd ikke!

Thomsen. Han foretrækker maaske Frøknen i Baldragt?

Kamilla. Han saa vist helst, jeg slet ikke gik paa Bal.

Thomsen. Skulde De ikke nyde Deres Ungdom! Jeg skulde være i hans Sted, tror, jeg dansede baade Dag og Nat. Hihi! (Pavse.) Hvilken Dans vil Frøknen saa beære mig med?

Kamilla (tager et mie Kort frem). Hvad mener monsieur Thomsen om Borddansen?

Thomsen (springer op). Borddansen! Den, trode jeg, Grenstanden skulde liaye.

Kamilla (giver kam Kortet). Behag at notere Deres Navn.71

Th OTttSen (sér forbavset paa hende, noterer sit Navn, piver hende Kortet og sér spørgende paa hende). Mange Talt,

men —

Kamilla. Sæt Dem ned!

Thomsen (sætter sig).

Kamilla. Munk kommer ikke paa Ballet i Aften.

Thomsen (straalende glad). Hvad for noget! (Tager sig i det.) Det var jo beklageligt!

Kamilla. Han skal rejse til Jylland i Aften angaaende en Plads, han søger.

Thomsen. Ja saa! ' (Entréklokken).

Ellevte Scene.

Thomsen (i Begyndelsen). Kamilla. Munk (fra

Entréen).

Thomsen (springer op). Farvel, Frøken! (Tii Munk.) Naar man taler om Solen, saa skinner den!

Hihi! (Od i Entréen.)

Munk. Naa, endelig træffer jeg dig da og kan fortælle dig selv, at jeg i Aften rejser til Jylland.

Kamilla (mat). Ja, jeg hører det. Munk (sætter sig hos hende). Er du ikke rask, Kamilla?

Kamilla. Som du sér!

Munk. Ja, jeg sér, at du er bleg og daarlig — efter Ballet i Nat; det varede ogsaa længe.

Kamilla. Men ikke for længe! Aa, det var en dejlig Musik; og som den Garderofficér førte!

(Nynner en Dansemelodi).

Munk. Jeg morer mig aldrig paa Bal; det72

véd du godt. Jeg kan ikke lide, at disse fremmede Kavalerer har Lov til at lægge Haanden om dit Liv.

Kamilla. Jeg finder netop, at det er ypperligt at danse med disse fremmede Kavalerer; — Afveksling, min Herre, Afveksling!

Munk. Jeg synes ikke, man trænger til Afveksling, naar man har én, hos hvem man finder alt — alt, hvad man ønsker og længes efter. — Og paa saadant et Bal maa du dele dig mellem saa mange, at jeg næsten slet ikke faar godt af dig.

Kamilla. Egoist!

Munk. Eordi jeg helst vil have dig for mig selv alene; — ja, hvis det er Egoisme, saa tilstaar jeg, at jeg er Egoist.

Kamilla. Hvor du er forskellig fra Thomsen!

Munk. Ja, Gud ske Lov!

Kamilla. Han er meget heleven og meget interessant!

Munk. Sad han maaske her og var interessant?

Kamilla. Er man nysgærrig?

Munk. Ja — ikke efter at høre Hr. Thomsens Aandrigheder, men efter at faa at vide, om du da aldrig bliver træt af at danse.

Kamilla. Det svarede jeg dig jo paa i Nat i første Ekstravals.

Munk. Jamen nu, da du er saa anstrængt og føler dig saa mat, som jeg jo kan se, du gør; nu trode jeg, at du muligvis havde forandret Mening og bestemt at blive hjemme i Aften.

Kamilla (tager Balkortet frem). Jeg har allerede73

hele Aftenen besat paa Ekstravalsene nær: første Yals Legationssekretær Wilke, anden Yals Kammerjunker v. Heide, tredje Yals —

Munk. Tak! Det interesserer mig ikke. — Du vil altsaa gaa der?

Kamilla. Nej, jeg agter at køre derhen.

Munk. Uden mig?

Kamilla. Beror aldeles paa Hr. Candidatus philologiæ Georg Munk selv.

Munk. Hvorledes det?

Kamilla. Du kunde meget godt have opsat din jyske Rejse til i Morgen.

Munk. For et Bals Skyld skulde jeg altsaa risikere at gaa tabt af en god Plads ! — Fra Rektoren fik jeg nemlig i Morges Brev, hvori der stod, at hvis jeg vilde vente at faa Embedet, maatte jeg straks rejse, da der er mange Ansøgere, og Borgmesteren meget lader sig bestemme af personlige Hensyn. Har jeg gjort et godt Indtryk paa ham, saa er Slaget vundet. Desuden véd du godt, at jeg tillige rejser saa hurtig for at kunne være her tilbage til Jubilæumsdagen. Og for Resten husker du jo nok, hvad det gælder om for os to, hvis jeg faar denne Plads.

Kamilla. Nuvel, saa rejs over og gør Indtryk paa Borgmesteren!

Munk. Jeg havde helst for længe siden sagt nej til dette Bal; to Dage i Træk gaar jeg nødig ud. Jeg er jo i det hele helst fri for den Slags Fornøjelser; men for din Skyld gik jeg der i Gaar, som det jo altid er for din Skyld, jeg gaar paa74

Bal. (Pavse). Hvis du holder lidt af mig, saa send Afbud i Aften!

Kamilla. Impossible, monsieur, tout impossible !

Munk. Jeg véd altsaa, at du slet ikke bryder dig om mig, ikke det allermindste! Naar du, saa daarlig som du er, imod mit Ønske tager paa dette Bal, hvor jeg ikke engang selv kommer, saa maa jeg altsaa være dig aldeles ligegyldig! (Rejser sig

og gaar i stærk Bevægelse frem og tilbage).

Kamilla. Jeg maa vist være dig aldeles ligegyldig, naar du vil overanstrænge mine Nerver saaledes. — Aa, jeg er saa træt nu, saa mat!

Munk (stanser som i indre Kamp med sig selv og gaar derpaa rask hen og ringer gentagne Gange).

Tolvte Scene.

De forrige. Josefa (fra Spisestuen, hvortil hun

atter trækker sig tilbage). Vilrad S en Og Fl'Ueil (fra Sovekamret, han trækkende en Frakke paa, hun knappende en Knap i Kjolen, saaledes at man sér, de ere blevne forstyrrede i Toilettet).

Yilradsen og Fruen. Munk! Yilradsen (i sort Frakke). Men — Fruen (i elegant Selskabskjole). Men, Glud forbarme sig! Er der noget i Yejen, siden De saadan telegraferer efter os?

Munk. Ja, der er meget i Yejen! — Lige indtil i Dag har jeg tiet til alt, hvad jeg har hørt og sét her i Huset; men nu kan jeg ikke længer! Yilradsen. Men — hvad — hvad — Fruen. Edvard, Edvard! Munk. Nu har jeg i et Aar sét paa, at De,75

Hr. "Vilradsen, og De, Fru Vilradsen, systematisk liar lagt an paa at ødelægge Kamilla.

Vilradsen. Hvadbe—

Fruen. Hys!

Munk. Kamilla har jo aldrig her hjemme faaet Tid eller Lyst til at give sig af med huslige Sysler!

Kamilla (rejser sig fra sin nonchalante Stilling).

Munk. Kun én Evne er bleven udviklet hos hende; men den er ogsaa saa godt og grundig plejet, at den har taget Magten fra alle de andre Evner, og det er Evnen til at more sig, der er vokset saa vildt og frodig, at den ligefrem har gjort hende forlystelsessyg!

Kamilla. De taler over Dem, min Herre!

Fruen. Hys! Ikke et Ord!

Munk. Kamilla er bleven jaget fra Chokolade-gilder til Middagsselskaber og fra Middagsselskaber til Baller. Bliver dette saaledes ved, vil hun i Løbet af kort Tid gaa aldeles til Grunde — aandelig og legemlig. .

Vilradsen. Men jeg forst—

Fruen. Edvard!

Kamilla (har nu rejst sig hélt op og staar nervost famlende med Fingrene paa Bordet).

Munk. Sé paa hende! Hvor bleg og daarlig sér hun ikke ud efter den sidste, oprivende Balnat! Og nu skal hun igen i Aften ud; jeg kan jo ikke følge hende, da jeg om lidt rejser til Jylland. Dog, det fik jo være, hvis hun var rask; men det er hun ikke! Jeg har bedt hende blive hjemme; men mig hører hun ikke. Nu vender jeg mig til hendes76

Forældre. Hvis De har Deres Datter kær, saa sig, hun skal blive hjemme! Thi fortsættes dette Liv, vil Kamilla en Dag være knækket og —

Kamilla (synker med et Skrig om i Chaiselonguen). Fl'Uen (hen til Kamilla, idet hun gør en afværgende Bevægelse til Munk, der vil nærme sig). Tal nU, Edvard, tal,

om du saa aldrig skal tale mér!

Vilradsen. Hr. Munk! Jeg maa sige — denne Tone — denne Tone! Jeg siger — denne Tone! Skønt naturligvis — det er galt! Jeg indrømmer — hun burde — naturligvis blive hjemme; — men — denne Tone — denne —

Fruen. Jeg tror, Gud hjælpe mig, du er nærved at give liam Medhold, denne Mand, der overfalder os, som om vi havde mishandlet vor Datter. Jeg har tiet lige til nu, for jeg vilde sé, hvor vidt De vilde gaa, Munk!

Vilradsen. Jamen — ja — du har naturligvis Ret — men —

Fruen. De har aldrig været ung, Munk! De nægter Ungdommen en uskyldig Fornøjelse; jeg har da selv været ung, og mine Forældre holdt os saamænd strængt nok; men en uskyldig Dans har de da aldrig nægtet os. — Fra det Øjeblik, De kom her i Huset, har der hvilet som en tung Sky over os allesammen! De har sét surt til vore Glæder og Fornøjelser, — ja, kald De det kun Forlystelsessyge, om De vil, at man en Gang imellem søger Styrke til Livets Kamp i lidt Adspredelse! (Smiler overlegent.) Men jeg morer mig kun over Dem. Deres Bebrejdelser rammer os aldeles ikke, slet ikke. Som Regel er vi jo altid hjemme; og jeg77

tror nok, jeg tør sige, at vi har været for Kamilla alt, hvad hun kunde forlange!

Kamilla (rejser sig). Mama — jeg vil ind! Fruen. De er syg, Munk! De taler i Vildelse ! Gaa hjem og kom til Dem selv, saa vil De sé, at De har Uret!

Munk. Kamilla! Naar jeg kommer her igen, lad mig saa sé, at du forstod, jeg havde Ret. Og

Saa färvel! (Rækker Kamilla Haanden.)

Kamilla (betænker sig et Øjeblik og giver derpaa Munk Haanden, idet hun mellem Graad og Trods siger) Fai'Vel ! (Hurtig ind i Spisestuen.)

Vilradsen. Farvel, Munk, og — og —

Fruen (tager viiradsens Arm). En lykkelig Rejse, Munk! (Med Vilradsen ind i Sovekamret.) Munk (hurtig ud i Entréen).

Trettende Scene.

Julius (fra sit Værelse).

Saaledes endte den første puniske Krig! Hvad mon det er, her er gaaet for sig ? De har leveret en ordentlig Bataille; det

kunde jeg da høre. — (Opdager Kopperne og Glasset.) Hvad ei' det? (Sætter sig paa Chaiselonguen og smager paa

Koppens indhold.) Bouillon! Naa, det kender jeg; det er Medicinen, naar Kamilla har Balfeber. (Drikker at Bouillonen.) Den er rigtignok kold; men — lad gaa! (Drikiier igen). Den er altid bedre end den Vandgrød, vi fik til Middag. He! Fordi Fader og Moder kommer saa meget ud, skal de leve tarvelig her hjemme; det er rigtig rart for mig, der paa Grund af mine »Studier« ikke deltager i Selskabslivet. (Nipper til Vinen.) Den ei' s'gU god! Ah! (Holder78

Glasset op for Lyset.) Naar jeg en Gang bliver rigt gift, vil jeg have mig en god Yinkælder! (Entré-

klokken.) Halloj ! (Springer op, drikker Glasset ud og løber ind paa sit Værelse.)

Fjortende Scene.

Fruen. (straks etter) Josefa.

Fruen (fra Sovekamret; Toilettet er nu komplet, en rød Fjer vajer paa Hovedet; i Haanden har hun en Theaterkikkert og et Arm baand, som hun lægger paa Bordet). Bare det ikke er

et Afbud; saa skal hele Bordet laves om!

Jo Sefa (fra Entréen med et Brev). Yæi" Saa ai'tig! Fruen (tager.Brevet). Hent Skindslaget! Og tag med det samme Bouillonen og Yinen ud! Du maa gærne have det! Kamilla har ingen Ting nydt af det.

Josefa. Tak, det var dejligt! (Ais.) Hvis der bare havde været noget! (Med Bakken ind i Spisestuen.)

Femtende Scene.

Fruen. (Straks efter) Y i lr ads en. (Senere) JuliuS.

Fruen (aabner febrilsk Brevet). Naa, det er ikke andet end en Regning! Det er paa Guldponponen!

Yilradsen (aabner Sovekammerdøren paa Klem). Hvad

var det?

Fruen. Det var én, der gik fejl.

Yilradsen. Naa ! (Smækker Sovekammerdøren i.)

Fruen. Det er ikke værd at vise ham den

nu. (Sætter sig ved Skrivebordet, aabner en Skuife og gemmer Brevet, mens hun rasler med Penge.) Nu skulde jeg have

til Drosken og —79

JllliuS (der har kigget ind fra sit Værelse, er imidlertid kommen ind.) Mama!

F 1" U 6 II (lukker Skrivebordet, rejser sig og gaar med Julius

frem paa scenen). Tar der noget, min Dreng?

Julius (lidt forlegen og stammende). Jeg skulde

absolut have ti Kroner til Manuduktøren i Aften. Det er for nogle Bøger, ban bar købt til os.

Fruen. Ja, dem maa du jo have! (Tager Penge

af Portemonnæen og giver ham.)

Julius (giad). Tak, Mama!

Fruen. Skal du nu igen læse i Aften?

Julius. Ja!

Fruen. Hvad Tid er det?

Julius. Klokken ni skal vi være hos Re-stavratøren.

Fruen. Manuduktøren — mener du vel.

Julius. Ja, det er jo det, jeg siger.

Fruen. Det varer vel længe?

Julius. Ja, maaske ud paa Natten! Farvel,

Mama ! (Ind i sit Værelse.)

Fruen. Farvel, min Dreng! (Sér efter ham.) Ja, den Præliminæreksamen er rigtignok en vanskelig Eksamen!

Sekstende Scene.

Fruen. Josefa.

Josefa (fra Spisestuen med et Skindslag, som hun hænger over en Stol).

Fruen (tager Armbaandet paa). Aa, hægt det Al'm-baand paa mig.

Josefa (hægter Armbaandet).80

i

Fruen. Tak! Se efter, om Kjolen ingen Folder slaar bag til.

Josefa. Nej, det ved Gud, den ikke gør!

Fruen (begynder at tage Handsker paa). Husk nu,

Josefa, at I snart begynder at polere! Det er bedst, I tager Sølvtøjet paa Mandag, saa kan I tage Lamper og Stager og den Slags paa Tirsdag. Josefa. Jo, Frue!

Fruen. Gulvene maa vi jo have vasket Dagen før; Madam Ibsen er vel bestilt? Josefa. Hun har faaet Bud. Fruen. Og husk endelig Hovedtrappen. Josefa. Jamen, det er ikke vores Uge. Fruen. Ja, det kan ikke nytte. Det er bedst, Madam Ibsen løber over den med en vaad Klud. Sæt, den var smudsig paa Højtidsdagen; det kan vi dog ikke være bekendt for alle de Visiter, her

kommer. (Har imidlertid taget begge Handskerne paa.) Vil

du ikke knappe den Knap?

Josefa (idet liun knapper). Skal der dækkes Bord, til Fruen kommer hjem?

Fruen. Du behøver blot at lade Sine sætte lidt Smørrebrød og 01 paa en Bakke. Jeg kommer tidlig hjem. Det er jo en velgørende Privatforestilling til Fordel for en trængende Familje, som Fru Dahl staar i Spidsen for. Naar hun bare har sét, jeg er der, saa er det godt; og, naar Datteren har sunget sin Arie: »Im tiefen Walde will ich ruh'n«, saa gaar jeg. — Giv mig saa Skindslaget.

Josefa (hjælper hende Skindslaget paa).

Fruen. Det er jo i Aften, du skal paa Bal?81

Josefa. Jo, Frue! Fruen. Hvor er det? Josefa. I Opvartersangforeningen. Fruen. Der har du to Kroner til en lille Forfriskning.

Josefa. Jeg siger saa mange Tak, Frue.

Syttende Scene.

De forrige. Agnes.

Agnes (fra Spisestuen med en Bog i Haanden). Naa,

Fader er ikke her!

Fruen. Nej, han klæder sig paa. Agnes. Det var da kedeligt! Han har lovet at høre mig i mine danske Yers; og Kamilla venter paa, at jeg skal hjælpe hende.

Fruen. Gaa kun ind i Spisestuen, Josefa, og sé efter Vognen.

Josefa (ind i Spisestuen).

Attende Scene.

Fruen. Agnes, (senere) Josefa.

Fruen (sætter sig) Lad mig høre dig! Agnes. Du! Fruen. Ja vist saa! Agnes. Det plejer du jo aldrig. Fruen. Jeg er jo altid saa optaget, mit søde Barn; naa, giv mig saa Bogen.

AgneS (sér forbavset paa hende og giver hende Bogen; derpaa siger hun langsomt og tydeligt):

Et københavnsk Hjem. 682

Hjemmets Fred.

Der er en Plet, af tætte Grene skygget, Fjærnt fra den store Verdens vilde Larm, Af bløde Hænder mildt og kærlig hygget, Saa dulgt og stille og saa lun og varm. Det er mit Hjem, hvor Fredens rene Kilde Med sine Bølger risler tidlig, silde.

Og hvis du spørger, hvem det er, der tryller Den lille Stue til et yndigt Hjem Og med sin Stemmes Velklang Luften fylder Og lokker alle gode Tanker frem; Da svarer jeg: »Dvæl selv en Stund herinde, Saa vil du hurtig Fredens Ophav finde.«

Sé dér: omslynget af sin Børneskare Hun sidder i sin moderlige Glans, Omringet rundt af Børneøjne klare, En straalende, en dejlig Perlekrans. Og mens de smaa til hendes Barm sig helder, Et dejligt Æventyr hun dem fortæller.

Og som en snehvid Svane Freden daler Med stille Vingeslag om Hjemmet ned, Mens Billeder for Børnene hun maler Med lyse Farver af sin Kærlighed. Og Hjærter banke, milde Øjne tindre; De smaa vil længe denne Stund erindre!

Fl* U e n (sukker dybt, lægger Bogen paa Bordet, rejser sig

og kysser Agnes). Ja, paaskøn du, lille Agnes, at du har et godt Hjem!83

Josefa (fra Spisestuen). Yognen er der!

Fruen (gaar ud i Entréen med Theaterkikkerten, fulgt ai Josefa).

AgneS (gaar langsomt med Bogen ind i Spisestuen).

Nittende Scene.

Yilradsen. Julius (udenfor Scenen; lidt efter)

Jo s efa.

Yilradsen (fra Sovekamret, sér paa tOiret). Naa, jeg

maa nok skynde mig. (Føier i sine Lommer.) Lad mig se: Brillerne har jeg, — Penge har jeg — og Cigarer. — Har jeg faaet Lommetørklæde ? — Jo. — Hm! Hvad er det dog? Jeg synes, der er noget, jeg har glemt.

Julius (stikker Hovedet ind fra sit Værelse, trækker sig i en Fart tilbage).

Josefa (fra Entréen).

Yilradsen (idet han gaar mod Entrédøren). Ei' min

Kone taget hort?

Josefa. Ja, nu kørte Eruen.

Yilradsen (vender sig om ved Entrédøren). Hvad

var det dog, jeg skulde? Naa, nu véd jeg det. — Hør, Josefa, De skal jo ud i Aften. Dér har De to Kroner til en lille Forfriskning. Josefa. Mange Tak!

Yilradsen. I denne Tid har De jo meget at bestille.

Josefa. Jo, mange tusind Tak! (Henter hans

Hat og Pels i Entréen og hjælper ham Pelsen paa.)

Yilradsen. Tak, det er godt! (Tager en cigar

af Futeralet.)

Josefa (tager en Æske paa Skrivebordet og river en Tændstik af.) Yærse artig!

3*84

Vilradsen (tager Tændstikken). Tak! — Det er sandt, hvad var det nu? (Lader Tændstikken brænde og glemmer at tænde.) All! (Kaster Tændstikken.) Nu véd jeg det. Det var Julius! (Gaar hen til Julius' Værelse, lukker Døren op.) Naa, læser du ?

Julius (inde i sit Værelse).. Ja Vel!

Vilradsen. Naa, det kan jeg lide! Farvel, min Dreng!

Julius (som for). Farvel!

Vilradsen (lukker Døren til Julius' Værelse og gaar mod Entrédøren.)

Josefa. Herren glemmer Hatten! (Rækker ham

den.)

Vilradsen (ud i Entréen) Josefa (ind i Spisestuen).

Tyvende Scene.

Julius. (Lidt efter) Kamilla og Agnes. Juliu s (fra sit Værelse, meget soigneret). Naa, det

kan jeg lide: endelig gik den gamle! For en Sikkerheds Skyld havde jeg stablet mig op og læste ivrig; det gjorde en knusende Virkning.

Kamilla (fra Spisestuen i en flot Baldragt, med Vifte i Haanden, fulgt af)

Agnes (der bærer et Skindslag, som hun lægger over en

Stol).

Julius. Naa, Kamilla! Du er rigtignok uimodstaaelig!

Kamilla (viftende sig). Forskaan mig for dine Flovser!

Julius. Nu skal jeg forskaane dig for min Nærværelse, for nu gaar jeg.

Kamilla. Hvor skal Herren hen?85

Julius (tænder en cigaret). Herren s kal til Manuduktør.

Kamilla (vifter sig stærkt). Nej, begynder du nu at ryge Cigaretter, saa jeg skal bringe den odeur med mig.

Julius. Ja, det var slemt, hvis nogen af dine Balheste fik den odeur i den gale Hals. Kamilla. Farvel, Julius! Julius. Farvel du dejligste af alle dejlige

Bal dronninger ! (Kysser paa Fingren ad KamiUa ; ud iEntréen.)

Enogtyvende Scene.

Kamilla. Agnes. Kamilla. Tænd Lysene ved Spejlet, Agnes!

Agnes (tænder Lysene).

Kamilla (spejler sig og retter ved Toilettet). Ræk

mig den Flakon, der staar paa Salonmøblet.

Agnes (rækker hende Flakonen).

Kamilla. Saa kan du gærne gaa.

Agnes (mod Spisestuedøren, hvor hun vender sig om og bliver staaende).

Kamilla (vender sig efter en Pavse om). Hvorfor gaar

du ikke?

Agnes (sér paa Kamilla, vil sige noget, men kan ikke faa Ordene trem).

Kamilla. Har den lille noget paa Hjærte?

Agnes (som før).

Kamilla. Naa, bliver det til noget? Agnes (langsomt og nølende). Kommer Georg alligevel paa Ballet i Aften?

Kamilla (paataget ugegyidig). Nej, han skal jo rejse!86

Agnes. Ja, det trode jeg ogsaa; men nu, da du gaar paa Ballet, saa — Kamilla. Hvad saa?

Agnes (med det højeste Udtryk af Forbavselse). Kan

du virkelig gaa paa Bal, naar Georg ikke kan følge dig?

Kamilla. Nu skulde den lille gaa ind og læse sine Lektier og ikke bekymre sig om mine Affærer.

Agnes (opfarende). Aa, Kamilla, du, du — Kamilla. Jeg! Hvad jeg? Agnes. Nej, jeg vil slet ikke sige, hvad jeg mener.

Kamilla. Det tror jeg ogsaa, er det klogeste.

Agnes (frem mod hende). Men jeg vil bare sige dig én Ting, Kamilla, at herefter kan du for mig gaa paa saa mange Baller, du vil; jeg hjælper dig aldrig mér med din Stads, ikke en Smule, ikke det

allermindste, Véd du det — du! (Hurtig ind i Spisestuen.)

Toogtyvende Scene.

Kamilla (Sér efter Agnes).

Hun er glimrende! Jeg tror virkelig, den smaa begynder at moralisere! (stænker med Flakonen

Eau de cologne paa sit Lommetørklæde, hvorefter hun atter spejler sig og af og til nynner saa smaat.) Nll skal vi sé, hvad

monsieur Thomsen siger til min Dragt i Aften. Ham er det en Fornøjelse at vise et Toilette. Georg har slet ingen Sans for den Slags Ting.

(Entréklokken.) Dél* har vi Mary! (Tager Handsker paa.)87

Treogtyvende Scene.

Kamilla. Mary Og Josefa (fra Entréen, lidt efter)

Sine.

Mary (i Skindslag, som hun tager af og lægger over en Stol, hvorefter hun viser sig i elegant Baldragt). God Aften,

Ka! Nej, hvor du er chic! Kamilla. Finder du?

Mary (nikker). Du bliver da Baldronning i Aften. (Vifter sig.)

Kamilla. Hvis du ikke bliver det, for du er virkelig charmant.

JO S ef a (fra Baggrunden, meget undsélig). Fl'øken Kamilla maa ikke blive vred; men Sine beder, om hun ikke maa staa i Døren og sé Frøknerne.

Kamilla. Jo saa meget hun vil, hvis det kan more hende.

Josefa. Mange Tak! (Aabner Spisestuedøren og vinker).

Sine (viser sig i Spisestuedøren, rødmusset og smilende, tørrer sig med Forklædet i Ansigtet og giver ved Minespil og Lader tilkende, hvor imponeret hun er).

Mary. Nu er Presenten til din Fader bestemt hjemme.

Kamilla. Naa, og Resultatet? (Entréklokken.)

Josefa (ud i Entréen).

Sine (gaar, saa snart hun sér den indtrædende, ind i Spisestuen).

Fireogtyvende Scene.

Kamilla. Mary. Thomsen og Josefa (fra

Entréen, den sidste bliver staaende ved den aabne Entrédør).

Th Omsen (i Selskabsdragt, med hvide Handsker og Rose i Knaphullet, Chapeaubas under Armen, en Buket i hver Haand).

Kamilla og Mary. Thomsen!88

Thomsen. Ham selv, hihi! (Giver Kamilla og

Mary hver en Buket.)

Kamilla og Mary. Tak! Thomsen. Hørte i Graar af Frøken Mary, at de to Skønheder vilde samles her for at begynde det Sejerstog, hvorpaa de i Aften vil lægge Hovedstadens Kavalerer for deres Fødder. Erfarede i Dag, at De mangler en Cicisbeo, fik saa den Idé at ledsage Damerne.

Mary (straalende). Det var udmærket, ikke sandt, Ka?

Kamilla (overhører Spørgsmaalet, — efter en kort Pavse).

Hvor det er dejligt, dette Øjeblik før Ballet! Forventningen, Spændingen, Ængstelsen jager gennem Sindet. Og, naar saa endelig Ballet begynder, og Musiken bruser frem, hvor betagende! Saaledes skulde hele Livet være! Men det daglige Liv, hvor er det tomt og mørkt og tonløst! Nej, Dans og Lys og Farver og Buser og svulmende Toner!

(Medens Thomsen ved Klaveret spiller Champagnegaloppen, tager hun Mary om Livet, danser rundt med hende og derefter ud i Entréen.)

Josefa (bagefter med Damernes Skindslag). Thomsen (opdager, at han er ene, afbryder Spület, rejser sig og iler ud i Entréen).

(Tæppet falder hurtig.)Fjerde Akt.

Dagligstuen. — Vinduet er aabent. Paa Bordet staar et brændende Lys. — Tidlig Morgen. Det er lige begyndt at blive lyst.

Første Scene.

Josefa. (Senere) Fruen (bag Scenen) Og Julius

(ligeledes).

Josefa (gaar og fejer, idet hun smaanynner, stiller derefter Støvekosten ved en Stol, lægger sig ved Kaminen og begynder at gøre nd, gaber højt). Aa, ja. ja, ja! (Udenfor Vinduet bag Scenen Hornmusik: „Der er et yndigt Land". Hun lader Kamindøren staa aaben, springer op, staar et Øjeblik lyttende og løber derefter hen og kigger ud at Vinduet. Hun slaar Hænderne sammen, farer hen og banker paa Sovekammerdøren, først svagere og, efter et lille Ophold, stærkere).

Fruen (i sovekamret). Hvem er det?

Josefa. Josefa! Fruen (som før). Hvad er der ? Josefa. Fruen maa endelig skynde Dem, der er Musik udenfor!

Fruen (som for). Musik! Nu kommer jeg! Josefa. Det maa ved Gud være en kold Fornøjelse at skulle staa og blæse nede i Sneen.

(Banker paa Døren til Julius' Værelse.)

Julius (i sit Værelse). Hvem dél* ?

Josefa. Der er Musik! Julius (som før). Halloj!90

Josefa. Det er bedst, jeg kalder paa Frøknerne ! (Hurtig ind i Spisestuen).

Ånden Scene.

Fruen. Vilradsen (udenfor Scenen; lidt efter)

Josefa.

Fruen (fra Sovekamret i Natdragt; i klynkende Tone, hvori hun i denne og de følgende Scener mér eller mindre taler).

Ja, hør bare! (Taier itid i sovekamret.) Hører du, Vilradsen ? Vilradsen (hoster i Sovekamret). Josefa (fra Spisestuen). Nu kommer Frøknerne og den unge Herre straks.

Fruen. Det er godt! (Ind i Sovekamret.)

Tredie Scene.

Josefa. (Lidt efter) Julius. Kamilla. Agnes. Fruen. Vilradsen (udenfor Scenen).

Josefa. Jeg glemmer rént Kakkelovnen!

(Gør Hd.) Saa! (Slukker Lyset. Det er nu fuldstændig lyst. Man sér Sne ved Vindueskarmen).

Juli U S ' (i Slobrok fra sit Værelse, gabende og strækkende sig).

Kamilla Og Agnes (samtidig i lidt derangeret Toilette fra Spisestuen. Musiken intonerer: »Vift stolt paa Kodans Bølge").

Fl'lien (i Sovekammerdøren i en elegant Slobrok, taler ind

i sovekamret). Det er rigtignok en mageløs Opmærksombed! Hører du, Vilradsen, hvor nydelig de blæser!

Vilradsen (hoster i Sovekamret). Fruen (ind i stuen). Grod Morgen, søde Børn! Er det ikke yndigt at høre?

Julius (gaber). Jo — ganske dejligt!91

Kamilla. Uh! Hvor her er koldt! Grid jeg laa i min Seng igen!

Agnes (med klaprende Tænder). Jeg SyneS virkelig, det lyder saa kønt.

Fruen (undertrykkende en let Gaben;. HvOl" mange

er der?

Josefa. Der staar fire Horn nede i Sneen. Fruen (ved vinduet). Ja, tænk, der er fire! — Men, det er bedst, jeg beder dem op. De staar dér i en klingrende Frost. (Raaber ud at vinduet). Vil De Herrer Musici være saa venlige at komme op Og faa en lille Forfriskning. (Lukker Vinduet. —Musiken slutter med en Fanfare.) Gaa nu kun ind Og fuldføl'

jeres Toilette, Børn!

Julius (gaar gabende ind i sit Værelse).

Kamilla Og Agnes (ind i Spisestuen).

/

Fjerde Scene.

Fruen. Josefa. Fruen. Luk dem nu ind; men bed dem først tørre sig godt af. Og giv dem saa et Glas" Portvin!

Josefa. Ja, de kan ved Gud nok trænge til en lille Opstrammer! (ind i Spisestuen.)

Femte Scene.

Fruen. (Lidt efter) J u 1 i u s. Fruen. Ja, at Yilradsen ogsaa skulde blive syg til i Dag, saa hele Festen maatte udsættes! Jeg er saa bedrøvet, naar jeg tænker derpaa.

JllliuS (fuldt paaklædt fra sit Værelse med en Potteplante).

Fruen. Nej, den er dejlig! Det vil glæde92

din Fader! Gaa nu ind til ham, Julius; dine Søstre er nok derinde; og vær lidt venlig mod ham.

Julius (gnaven). Venlig! Det er, ligesom jeg altid var ubehagelig; det er underligt, du siger

Saadan noget. (Med Potteplanten ind i Sovekamret.)

'Sjette Scene.

Fl'Uen. Josefa Og Sine (trå Spisestuen).

Sine (sætter et Fad med en stor Kringle paa Bordet foran Fruen);

Fruen. Nej, den er virkelig storartet! Hvem har lavet den?

Sine (staar forlegent smilende og bider i Forklædet).

Josefa. Sine og jeg vilde gærne gratulere baade Herren og Fruen med. Og saa vil vi be', at Herren og Fruen vil være saa venlig ikke at la1 være med at forsmaa en stor lille Bagatel, som vi har slaaet os sammen om og lavet. Og jeg har æltet den og slaaet den op, og Sine har bagt den, det ved Gud, hun har; hun har hængt over Ovnen hele Natten, 'til den var færdig med Herrens Navnetræk og det hele.

Fruen. Den sér yndig ud! Ja, enhver Deltagelse gør Saa godt i Dag! (Bejser sig og giver Pigerne

Haanden.) Tak skal I have!

Josefa Og Sine (ind i Spisestuen).

Syvende Scene.

Fruen. Julius, Kamilla og Agnes 'fra sovekamret).

Agnes (med et stort, indrammet Billede, som liun giver Fruen).93

Fruen (tager Billedet og sætter sig). Nej, sikken

Overraskelse! Det er et ganske dejligt Billede af jer, Børn — navnlig Julius, det er aldeles, som man sér ham.

Agnes. Jeg er da ogsaa god; er jeg ikke, Moder ?

Fruen. Du er udmærkef?

Agnes (hurtig ind i Spisestuen).

Ottende Scene.

Fruen. Julius. Kamilla.

Fruen. Og Kamilla er fortrinlig! Ja, I er lige gode, allesammen; men Julius er dog den bedste!

Kamilla. Logiken leve!

Fruen. Du er jo ogsaa god, mit Barn, du er udmærket!

Kamilla (ryster paa Hovedet). Mama, Mama!

Fruen. Men hvor du sér bleg ud i Dag, Kamilla! Er du ikke rask?

Kamilla (irriteret). Jeg befinder mig meget vel og vilde befinde mig udmærket, naar min Fru Mama vilde forskaane mig for disse evige Spørgsmaal.

Fruen. Gudbevares, hvor du er irritabel!

Kamilla (kaster sig i Chaiselonguen). Aa!

Julius (tar sat sig ned). Ja, hun er i en løftet Feststemning!

Niende Scene.

De forrige. Agnes. Josefa a Begyndelsen).

Agnes (fra Spisestuen med en Bakke med TaUerkener, fulgt af)94

J 0 S ef a (der bærer Thepotte og Thekopper ind paa Bordet, hvorefter hun gaar ind i Spisestuen).

Fruen. Naa, vi skal drikke The her inde i Dag.

Agnes. Ja, jeg tænkte, at da Fader er syg, var det bedst at være ved Siden af. (Byder The om.)

Fruen (skærer Kringlen for). Det var kønt tænkt af dig! Ja, Gud véd, om Yilradsen kan nyde nogen Yerdens Ting. Jeg véd nok, at jeg har næsten glemt, at der er noget, der hedder Mad, i disse Dage. (Sætter sig ned.)

Agnes (byder Kringlen om).

Fruen (drikker og spiser). Og jeg har saamænd heller ikke Lyst til noget i Dag, (som før) jeg maa bogstavelig tvinge hver Mundfuld i mig. (Som før.) Det var pænt af Pigerne at låve den Kringle! (Klynkende) Den er saamænd rigtig god!

Agnes (har sat sig, spiser og drikker). HvOl'dan ei" Theen ?

Fruen. God, mit Barn!

Agnes. • Tak, Moder!

Fruen. Hvad siger du Tak til? Er det dig, der har lavet den?

Agnes (nikker).

Fruen. Det var jo flinkt!

Agnes. Er Kamilla tilfreds med Theen?

Kamilla. Aa, I med jeres Tlie! (Gnaven.) Ja vist saa, den er saamænd meget respektabel!

Julius. Ja, du maatte ønske, du kunde låve saadan en Kop The, Kamilla!

Fruen (bebrejdende). Bøm, Bøm!

Agnes (har imidlertid rejst sig og skænket en Kop The,95

som hun tillige med Hvedebrød sætter paa en Bakke og bærer hen til Sovekamret).

Fruen. Naa, det er til Fader? Agnes. Ja!

Fruen. Det var pænt af dig!

Agnes (med Bakken ind i Sovekamret).

(Entréklokken.)

Kamilla (farer op og gaar urolig frem og tilbage i Forgrunden, idet hun skotter til Entrédøren).

Tiende Scene.

Fruen. Kamilla. Julius. Josefa u Begyndelsen).

Josefa (fra Entréen med en stor Pakke, nogle Breve og

Aviser). Denne Pakke kom nu. Brevene og Aviserne

laa ude i Kassen. (Lægger Pakken, Brevene og Aviserne paa Bordet; derefter ind i Spisestuen.)

J U 1 i U S (læser under det følgende Aviserne).

Kamilla (afs., lettet). Aa, jeg trode, det var

GeOl'g ! (Aabner Pakken og fremtager et Isbjørneskind, som hun breder for Fruens Fødder; højt). EndnU en lille Cadeau

fra Ungdommen til de gamle! (Sætter sig paa chaise-

longuen).

Fruen. Det er henrivende! Tak, søde Børn! Kamilla. Ja, Thomsen fandt det ogsaa fortryllende.

Fruen. Naa, det er det, han har været med paa Baad til. Ja, jeg tør ikke bringe det ind til Fader nu, — saa tidlig paa Dagen kunde det angribe ham. — Aa! Han ligger derinde og er saa bedrøvet over, at Festen i Dag ikke bliver til noget.96

Ellevte Scene.

Fruen. Kamilla. Julius. Agnes.

Agnes (trå sovekamret). Nu har Fader det meget bedre; det smagte ham godt. Han var virkelig saa glad. Da jeg gik, sagde han til mig: »Gud ske Lov, vi kan blive hjemme i Dag og ikke skal have nogen Fest!«

Fruen (med Munden fuld af Kringle). Du hai" høl't

fejl, mit søde Barn; han taler saa utydelig! Agnes. Hvad er det, du siger? Fruen (som for). Han taler saa utydelig! Agnes. Nej, han sagde det aldeles tydelig! Fruen. Sikken Mængde Breve! Det er bedst,

jeg tager dem med ind til Fader. (Tager Brevene og

rejser sig).

Julius (springer op). Nu skal du bare sé, hvad her staar, Mama! (Giver Fruen Avisen og peger i den).

Se her!

Fruen (læser). Ulykkestilfælde. Da en Ølmand i Gaar Morges —

Julius. Nej, nedenunder! Fruen (som for). Stor Fisk. En Kabliau paa fyrretyve Pund —

Julius. Nej, saa er det oven over! Fruen (som for). Jubilæum. En i vide Kredse kendt og almindelig agtet og afholdt Mand, Kontorchef Vilradsen, fejrer i Dag sit tredve Aars Jubilæum under almindelig Deltagelse fra nær og fjærn. — Jeg maa straks ind og vise Vilradsen de dejlige

Ord! (Med Avisen og Brevene ind i Sovekamret.)97

Julius. God Morgen, mine Herskaber! (Ud

i Entréen.)

AgneS (ringer).

Tolvte Scene.

Kamilla. Agnes. Josefa (fra Spisestuen).

Agnes. Vil De hjælpe mig at bære dette ud.

Agnes og Josefa (bærer de paa Bordet staaende Kopper m. m. ind i Spisestuen).

Trettende Scene.

Kamilla

(der har sat sig til at læse, springer efter et Øjebliks Forlob pludselig op og kaster Bogen til Side).

Aa! Jeg kan ikke holde mine Tanker samlede.

(Gaar op og ned, stander foran Spejlet og retter ved Toilettet.) Nil

kommer Georg vel snart. I Morges er han vist kommen fra Jylland. (Gaar op og ned, stanser ved Vinduet og sér ud) Er det ikke ham, dér kommer? Nej! (sætter sig ved Bordet; med paatagen Ligegyldighed.) Han vil natui'lig-

vis blive vred over det tossede Bal. Enfin. Lad ham det! Men, han tør ikke gaa videre efter den sidste Scene, — nej, det tør han ikke! (Rejser sig, gaar frem og tilbage.) Han maa være flov, dygtig flov. Jeg skal nok modtage ham saadan, at han mærker, han har forløbet sig. (Ved vinduet.) Der er han, der er han! Gud, hvor han skynder sig! (Hen tii Spejlet.) Sér jeg bleg ud? (Retter paa sin Frisure.) Se saa, kom nu kun, monsieur Georg! (Sætter sig paa

Chaiselonguen og tager et Haandarbejde frem, som hun febrilsk begynder at arbejde paa. Entréklokken.)

Fjortende Scene.

Kamilla. Munk.

M U n k (fra Entréen i Overtøj, hurtig og forpustet, stanser og sér hen paa Kamilla, gaar derpaa langsomt frem paa Scenen og stanser i Nærheden af hende. Han er i stærkt Oprør, men be-herbket).

Kamilla (arbejder nervøst uden at se op).

Munk (efter at have sét lidt paa hende). Naa, det ei'

altsaa den Modtagelse, jeg faar efter at have været saa længe horte!

Kami lia (arbejder videre og nynner lidt).

Munk (med stærkt Udbrud). Kamilla!

Kamilla (betaget, nervøs, men dog nogenlunde behersket, med en let Skæiven i Stemmen). De Ønsker, min Hei'l'e ?

Munk. Alvor!

Kamilla. Alvor?

Munk. Ja - Alvor! (Sætter sig i Nærheden af

Kamilla.) Jeg ønsker denne Gang, at du — uden Talemaader og pikante Vendinger — taler alvorlig. Jeg var for hidsig sidst, vi saa's, jeg véd det; men det bliver man let, naar det er en god Sag, man er varm for. Og jeg var varm for dig; du var endnu den Gang min gode Sag, som jeg vilde kæmpe for. I Dag skal jeg, saa vidt det er mig muligt, beherske mig; men jeg forlanger det samme af dig.

Kamilla (nervøs). Ja — ja — hvad er det saa? — Hvad er det saa?

Munk (flytter sig nærmere). Tog du saa paa det

Bal, Kamilla?

7 •

Kamilla (svarer ikke).

(Pavse.)

Munk. Tog du derhen? Ja eller Nej.99

Kamilla (sér smilende op). Ja! (Forskrækkes ved at sé Udtrykket i hans Øjne.)

Munk. Husk, jeg sagde — Alvor! Lad være at spøge!

Kamilla. Det er virkelig sandt!

Munk. Hvad har du at undskylde dig med?

Kamilla (svarer ikke).

Munk. Har du slet ikke noget at sige mig i den Anledning?

Kamilla (strammer sig op). Intet — aldeles intet! Ikke et Ord! Jeg har aldeles ikke lovet dig at blive hjemme, og jeg blev heller ikke hjemme; jeg tog derhen, og da du behagede at blive borte, tillod jeg mig at more mig uden dig. Munk (rejser sig). Jeg véd det!

Kamilla. Du véd det? Munk. Ja! Paa Vejen herhen mødte jeg Løjtnant Jørgensen, der sagde: »Deres kæreste er en forbandet flot Pige; hun var ikke af Gulvet forleden Aften. Det var formodentlig af Fortvivlelse, hun dansede saa lystig.« Det sagde han, og dine Ord bekræfter hans. — Du har altsaa

intet at sige mig ? (Bladt og mildt, idet han bøjer sig mod

hende.) Ikke et eneste lille undskyldende Ord ? (Lang

Pavse, under hvilken Kamilla indtager en stiv og trodsig Holdning.)

Ja, saa har jeg taget min Beslutning. (Tager sin Ring af Fingerea.) Frøken Kamilla! Tag denne. Den har jeg ingen Ret til at bære længer; thi fra dette Øjeblik af er alt forbi mellem os !

Kamilla (har rejst sig, tager mod Ringen i den dybeste Bevægelse, behersker sig dog, tager sin Ring af og rækker Munk den, idet hun søger at gøre sin Stemme ligegyldig, men saa man

dog mærker den stigende Harme). De hai- maaske tl'Oet at

7*100

finde mig angerfuld, fordi De har haanet mig forleden, og sønderknust, fordi De paa denne hensynsløse Maade giver mig min Ring igen! Nej, saa kender De ikke Kamilla Vilradsen ret. Det hele er mig saa ligegyldigt, saa komplet ligegyldigt, saa rasende ligegyldigt, (ganske fint henaandet) saa fuld—stæn—dig ligegyldigt!

Munk. De trodser og haaner mig nu, som De tit har tirret og pint mig, skønt De jo maatte mærke, hvor meget jeg holdt af Dem. Men, i o mere De saarede mig, desto mere Kærlighed gav jeg Dem. Og lyste der blot et lille Glimt af noget godt og varmt i Deres Væsen, hvor kunde jeg da blive jublende glad og fordoble min Kærlighed! Men det hjalp ikke. (Stærkt bevæget.) Ja, le kun, le kun af mig! Jeg har været saa dum at tro paa Dem, og jeg er endnu saa dum, at det gør mig ondt at skilles fra Dem; og selv nu kan jeg næppe tro, at der bag Deres smukke Ydre skulde gemmes noget ondt og stygt! . . . Men det maatte vel komme saadan. Vi er to altfor forskellige Naturer! — Kun ét undskylder Dem — Deres Hjem!

Kamilla (i frygtelig Bevægelse). Munk! Munk!

Ti, ti — siger jeg!

Munk. Jeg sagde — Hjem! Men det var en blodig Synd at kalde dette forgyldte Møbelmagasin, dette elegante Selskabshotel med det Navn, som for mig næsten har en hellig Klang. Men, havde De virkelig holdt af mig, saa kunde De have bragt Hjemlighed og Hygge —

Kamilla (som før; afbrydende). Saa, Saa! Nu

ikke mer, nu ikke et Ord!101

Munk. Mine Forældre vil blive meget bedrøvede, naar de faar dette at vide; de holdt begge af Dem, især min Moder. (Pavse.) Jeg skilles ikke i Vrede fra Dem; men det vil jeg dog sige Dem: mit Liv har De ødelagt. Jeg vil kun leve i Mindet om de gode Øjeblikke, vort korte Samliv gav os, — og de var ikke mange! — Dem ønsker jeg alt

godt, alt muligt — (bryder af i stærk Bevægelse.) fai'Vel! (Hurtig mod Entrédøren, vender sig og sér smærtelig etter hende, derpaa rask ud i Entréen; man hører'Døren til Trappegangen falde haardt i.)

Femtende Scene.

Kamilla

(staar som forstenet og stirrer efter Munk, løber derpaa hen til Vinduet og sér ud, dog saaledes, at hun vogter sig

for at sés fra

Gaden).

Dér gaar han! (Frem paa Scenen, urolig op og ned, trodsig.) Gaa kun, gaa! (Sætter sig med Hovedet skjult i Hænderne, rejser sig lidt efter og gaar frem og tilbage, stanser foran Klaveret, tager et Billede dér, sætter sig paa

chaiseionguen og sér paa det.) Nu kommer han her aldrig

mér! (Kaster sig hulkende over Billedet. Man hører Fruens Stemme i Sovekamret, idet hun aabner Døren. Kamilla løfter Hovedet og lader, som om hun arbejder, idet hun placerer sig saaledes, at Fruen ikke straks sér hendes Ansigt.)

Sekstende Scene.

Kamilla. Fruen.

Fl'Uen (fra Sovekamret, omklædt i en elegant Kjole).

Naa, her sidder du, Kamilla! (Sukker,) Ak ja! — Yilradsen vilde absolut, at jeg skulde tage denne Kjole paa, uagtet her jo ingen kommer; men han sagde, at det var jo hans Jubilæumsdag alligevel!

(Foran Spejlet, klynkende.) DeD sidder Saaniænd godt ;

den har Madam Birk virkelig skilt sig pænt ved. Men Middagskjolen hænger nu til ingen Verdens102

Nytte, for den Middag bliver vist aldrig til noget.

(Sætter sig ved Bordet, grædende.) Sikken en JubilæumS-

dag! Gud, hvor jeg er bedrøvet over Yilradsens Sygdom, naar jeg tænker paa, at vi om lidt kunde have siddet saa hyggeligt med Huset fuldt af Yisiter!

(Pavse.)

Kamilla (stadig arbejdende og uden at sé op). Hei"

har været en Yisit!

Fruen (farer op, hen til Kamilla). En Yisit, mit

søde Barn!

Kamilla (lægger Arbejdet og sér op). Ja, en Yisit! Fruen. Hvem var det?

Kamilla (peger paa Billedet foran sig). Fruen. Munk! (Sér fra Billedet paa Kamilla, griber med ét hendes højre Haand med et Skrig.) Bingen, Ringen,

Kamilla! Hvor er Ringen? Har Munk været her?

Kamilla (rejser sig, sér paa Moderen og siger tonløst).

Ja, ja, ja! Han har været her og er gaaet. Og han kommer her ikke mer!

Fruen. Gud forbarme sig, hvad er det, du siger, — og, hvor du sér paa mig, Kamilla!

Kamilla (behersket). Græd nu, hvis du kan, ikke over, at du har forspildt din Datters Lykke, for det bryder du dig maaske ikke om. Fruen. Men Kamilla dog, Ka— Kamilla. Men græd nu over, at Folk paa Gaden, Folk i Theatret, Folk i Selskaber — Folk allevegne — vil sé efter dig og hviske: »Dér er Fru Yilradsen! Hun blev da ikke Svigermoder den Gang!«

Fruen (raaber op). Det skulde ogsaa hænde i103

Dag! Og mig bebrejder du det altsammen .— Kamilla, Kamilla!

Syttende Scene.

De forrige. Vilradsen.

Vilradsen (i Sovekammerdøren i Slobrok, uden at bemærkes; han sér bleg ud).

Kamilla. Aa, Gud give, du havde givet mig nogle Bank, da jeg var lille! Men i Stedet for klappede du mine Unoder og kælede for mine slette Tilbøjeligheder, gjorde mig til en egensindig, forkælet Personnage, der har stødt min kæreste fra mig ved den Lunefuldhed og de Særheder, som min Fru Mama har opelsket hos mig. Vilradsen (hoster). Fruen og Kamilla (vender sig). Fruen. Men, Gud bevare os, Vilradsen, er du allerede staaet op?

Vilradsen (frem paa Scenen, taler i denne og de følgende Scener med svag Rost). Hvad 61' det med Munk ?

Fruen. Han har været her og —, ja jeg — behøver vel ikke at sige mer: se blot paa Kamilla! Er det ikke grueligt? Og nu kommer hun og gør mig de skrækkeligste Bebrejdelser! (Sætter sig

og græder).

Kamilla. Jeg bebrejder dig, at du har gjort mig til et forkælet Barn, en pyntet Modedukke.

(Entr ékl o k k en).

Fruen (farer op). Gud! Bare det ikke er Thomsen eller Mary! (Gaar urolig frem og tilbage.) Men, naar I blot vil være rolige, saa skal I se, det gaar

npk altsammen! (Tager Munks Portræt og sætter det paa Klaveret),104

Vilradsen. Hvad er det, du gør? Fruen. Jeg sætter blot Munks Portræt paa Plads, for at ingen skal savne det i Dag.

Vilradsen (ryster paa Hovedet).

Åttende Scene.

De forrige. Thomsen, Mary og Josefa (fra

Entréen — den sidste dog kun i Begyndelsen).

Josefa (sætter to forgyldte Kandelabre paa Bordet, hvorefter hun gaar ind i Spisestuen).

Th 0 m Sen (i soii; Kjole med hvide Handsker, bærer en

Soivpokai). Traf Frøken Hansen paa Trappen, forenede os til et -fælles Attentat paa Familjen. Hihi!

Fruen (meget febrilsk, smiler paataget). Grod Dag,

Mary og Thomsen! Det var virkelig smukt af Dem! Vi stod netop og talte om, at De nok kom. — Værs'god og tag Plads. — Ja, det er sørgeligt, meget sørgeligt. Vilradsen har det kun daarlig! Han er lige kommen op; derfor sér De ham i Slobrok.

Thomsen. Glæder mig dog at sé Chefen oppe! — Ønsker Herren og Fruen til Lykke og beder paa Kontorpersonalets Vegne Chefen modtage denne Sølvpokal som et synligt Udtryk folde Følelser, der besjæler Kontorpersonalet. (Sætter

Pokalen paa Bordet.)

Fruen. Nej, sikken Overraskelse! Vilradsen. Ja, den — den — (Hoster). Fruen. Ja, det har du Ret i! — Den er storartet, — det er det, Vilradsen mener.

Mary. Gratulerer, Hr. Vilradsen! Jeg skal hilse fra Fader og Moder og gratulere og ønske105

god Bedring og bede Dem ikke forsmaa disse Kandelabre i Empirestil.

Fruen (kysser hende). Tak, søde Mary! Yilradsen. Ja, jeg siger ogsaa — (Hoster).

Mary (hen til Kamilla, der har holdt sig lidt afsides).

Til Lykke, Ka! — Men Gud, hvor du ser daarlig ud!

Thomsen. Frøken Kamilla! Maa jeg ønske Dem til Lykke i Dagens glædelige Anledning.

Kamilla (sér meget alvorlig paa Thomsen). Det ei'

ingen Glædesdag i Dag! De sér jo, at Fader er syg.

Thomsen. Maaske jeg da maa gratulere Frøknen i Anledning af Bladenes Meddelelse om Genstandens Udnævnelse —

Kamilla (farer sammen). Jeg maa bede Dem, Hr. Thomsen, at vælge Deres Udtryk med lidt mere Smag.

Thomsen. Beder undskylde! Bevares! Mente ikke noget ondt!

Kamilla. Men heller ikke noget godt! Mary. Kan det ikke oplive dig, Ka, at jeg i Gaar mødte Kammerjunker Wisby; lian var aldeles optaget af dig og talte endnu om den Lykke, du gjorde paa Ballet forleden, lian sagde —

Kamilla (rasende). Det er mig komplet ligegyldigt, hvad Folk som Kammerjunkeren og hans lige mener om mig og mine Affærer. Jeg hader dette Pjank, Pjank, Pjank, dette Spindelvæv, som Sladderen spinder over alt, og hvor den farer rundt som en stor Edderkop og fanger alle Nyheds-

fluer. Jeg hader Og afskyr det, (med Hentydning til

Thomsen og Mary,) hvem det saa kommer fra!106

Fruen. Men Kamilla dog! — Mary og Thomsen, bryd Dem ikke om hende! Hun er ikke rask i Dag!

Vilradsen. Det er jo ikke saa underligt, at Kamilla —

Fruen (tu Thomsen og Mary). Maa jeg ikke hyde Dem et Glas Vin?

Thomsen og Mary. Nej Tak! Thomsen (sér paa uhret). Klokken saa mange! Maa skam afsted! Gaar De med, Frøken Mary?

Mary. Ja, vi er nok tilovers her! Farvel allésammen! (Spidst.) Farvel, Frøken Vilradsen!

Thomsen (byder Mary Armen, som hun tager). Fai'Vel!

Farvel! Og god Bedring! (Til Mary.) Haaber, Frøknen skænder paa mig, hvis jeg pjanker for stærkt. Hihi!

Mary. Det skal jeg nok — De Spøgefugl!

(Med Thomsen ud i Entréen.)

Nittende Scene.

Vilradsen. Fruen. Kamilla, Agnes.

Agnes (fra Spisestuen uden at bemærkes, opholder sig under hele denne Scene i Baggrunden).

Fruen. Du er syg, Kamilla, du er syg! Kamilla, Ja, det siger du altid, naar jeg ytrer noget fornuftigt. Men aldrig har jeg været aandelig friskere end nu!

Vilradsen. Kamilla — lille Kamilla! (vn

klappe hende).

Kamilla (undviger og taler med stigende Harme). Dig,

Papa, bebrejder jeg, at du har givet efter for Mamas Indfald og Luner, givet efter for os alle. Havde du styret os fra smaa, da Mama enten ikke107

vilde eller ikke kunde, saa havde meget været anderledes. — Har I lært mig noget eller givet mig Lyst til Arbejde? Nej! Til en flanet Kokette har I gjort mig! Ja, det er jeg bleven, og jeg bliver aldrig andet. Hvad duer jeg til? Til Stads og Fjas, til Dans og Selskaber! Har du villet se mig danse, Mama, saa skal du faa din Lyst

styret! Ja, jeg skal danse og more mig, synge og le. (Brister i Graad,) Aa, I har gjort mig saa megen Fortræd, at I aldrig, aldrig kan oprette det! (ind i Spisestuen).

Tyvende Scene.

Vilradsen. Fruen. Agnes.

Agnes (sér efter Kamilla, vil gaa efter hende, men stanser og gaar frem paa Scenen). Men, hvad gik dei' dog af Kamilla ? (Pavse.) I siger ingen Ting. (Atter Pavse.) Men hvad er der dog i Vejen?

Fruen (tager Agnes'Haand). Jeg skal sige dig, mit Barn, — det er — ja, sér du — din Søster er ikke forlovet mér.

Agnes. Aa Grud! (River sig løs, sér forvildet paa Forældrene, staar et Øjeblik stille, lober til Spisestuedøren, stanser pludselig, som om hun fik en Idé, og løber, uden at sés af Forældrene, ud i Entréen.)

Enogtyvende Scene.

Vilradsen. Fruen.

Vilradsen. Ja, jeg har været altfor svag og eftergivende overfor dig, Augusta!

Fruen. Grud, hvor I overfalder mig i Dag allesammen! (Græder.) Som om det ikke var Sorg nok, at du er bleven saa daarlig, Edvard!

Vilradsen. Aa, hvis din Sorg var saa stor,108

som du siger, havde du vel ikke taget den Kjole paa.

Fruen. Hvor kan du tro, at jeg i den Sindsbevægelse, jeg hele Dagen har været i, har tænkt over, hvad jeg tog paa.

Vilradsen (hoster stærkt).

Fruen. Skal du ikke ind og gurgle Halsen?

Vilradsen. Skal du ikke ind og trøste din

Datter? Det, synes jeg, var - (Hoster stærkt og synker

ned i Chaiselonguen).

Fruen. Tal ikke mér! Skynd dig i Seng igen!

~Y il radsen (har under Hosteanfaldet taget sit Lommetørklæde op, og derved falder et Brev paa Gulvet).

Fruen. Du tabte et Brev!

A' i 1 r a d S e n (tager Brevet op, aabner det og rejser sig).

Ja, nu skal du bare sé! Jeg har netop taget det med ind for at vise dig det. Dette Brev har jeg faaet for flere Dage siden, og det har meget — meget bidraget til at gøre mig syg. Jeg har flere Gange villet vise dig det, men der er altid kommet noget i Vejen. — Her sér du atter Følgerne af dit Forkælelsessystem. Det er Julius' Manuduktør, der spørger, om Julius er syg, da han har forsømt sine Timer i de sidste fjorten Dage, (raaber med

hæs Rost.) fjorten Dage, hører du! (Giver hende Brevet og gaar hostende op og ned, mens hun har sat sig ned og læser Brevet.)

Toogtyvende Scene.

De forrige. Julius (fra Entréen).

Vilradsen (river Brevet fra Fruen).

Fruen (rejser sig). Edvard! Edvard!109

Vil rad S 6 II (meel indædt Raseri, idet han giver Julius

Brevet). Vær saa artig!

JllliuS (læser Brevet og kaster det paa Bordet).

Vilradsen. Naa, livad siger du til det?

JulillS (med forceret Frækhed, men meget ynkelig).

Jeg siger hare, at Nød bryder alle Love! Naar du ikke vil lade mig følge min kunstneriske Trang —

Vilradsen. Ku—ku-— kunstneriske Trang! Fruen. Edvard!

Julius (som tor). Ja, saa maa jeg selv søge at tilfredsstille den. Og skal jeg høre et Ord til, saa forlader jeg mit fædrene Hjem og bryder migen Bane ude i den vide Verden! (ind i sit væreise,

idet han smækker Doren haardt i.)

(Pav.se, hvori Vilradsen og Fruen forbløffede sér paa hinanden. — Entréklokken).

Treogtyvende Scene.

Vilradsen. Fruen. J o s e f a (i Begyndelsen).

Jo sefa (fra Entréen med et Kransehorn, som hun sætter paa Bordet, hvorefter hun gaar ind i Spisestuen).

Fl'Ue n (slaar Hænderne sammon og synker ned i en Stol).

Saa! Dér er Kransehornet, som jeg har glemt at sige af.

Vilradsen (ryster paa Hovedet, idet han sætter sig paa Chaiselonguen).

Fl'Uen (rejser sig og gaar hen imod Julius' Værelse).

Vilradsen. Hvor skal du hen? Fruen. Ind til Julius! Jeg er saa bange for ham. Blot han ikke gør en Ulykke paa sig selv!

Vilradsen (rejser sig). Han, der hyler, blot110

han har revet sin Finger til Blods paa en Knappenaal! Du skal hlive fra ham, hører du!

Fruen. Du er altfor tyrannisk overfor ham; men mit Barn skal du ikke holde mig fra! (vu gaa

ind i Julius' Værelse).

Yilradsen (stilier sig i vejen). Du bliver her —

ikke et Skridt videre! (Entréklokken. De farer fra hinanden. Højrøstet Tale og Latter høres i Entréen).

Fruen. Gud fri os! Det er Blak! Yilradsen. Han er vel heller ikke sagt af? Fruen. Nej!

Fireogtyvende Scene.

Yilradsen. Fruen. Blak. Josefa a Begyndelsen samt senere).

Josefa (i Døren til Entréen).

Blak (fra Entréen, i sort Tøj, Kjole, hvidt Halstørklæde, hvide Handsker, med høj Hat, en stor, flad Pakke under Armen, skubber Josefa til Side). Hahaha! (Lægger Pakken paa Bordet.) Josefa (ind i Spisestuen).

Blak. Naa, her er jeg; er I glade ved at

se mig, frygtelig glade, hvad? (Ryster deres Hænder.)

Fruen. Uhyre!

Blak. Hun vilde ikke lade mig komme ind det Pokkers Pigebarn derude! Men tykke Blak er ikke saadan at lege med. Hahaha! Fruen. De maa undskylde, men — Blak. Her er s'gu ikke noget at undskylde! Yilradsen. Jamen, jeg skal sige dig, Blak, at —

Blak. Du behøver s'gu ingen Ting at sige; jeg forstaar det hele. I vil håve Ro i Formiddag, da Slaget skal staa i

Eftermiddag. Og derfor har111

Pigen Ordre at jage Folk væk, og derfor gaar du i Slobrok, gamle Yen. Jo, den er god nok!

Fruen (atk, tn vilradsen). Host, Vilradsen, host, at han kan høre, du er daarlig!

Vilradsen (der har sat sig paa Chaiselonguen, hoster stærkt).

Blak. Nej, hør, lad være med den Hvisken og Tisken. De maa s'gu ingen Anstalter gøre til varm Frokost eller saadan noget!

Fruen. Jeg forsikrer Dem —

Blak. Nej, lad være! Jeg kender Dem. Jeg-trænger ikke til andet end en let Forfriskning; og jeg sér, at Kransekagen er parat for alle Eventualiteters Skyld. Hahaha! (Sætter sig. Entréklokken.) Aa, ja, ja, ja, ja, ja! Jeg rejste fra Svendborg i Gaar Eftermiddags og har ligget her i Nat for at samle Kræfter til Festen i Dag.

Jo S efa (fra Entréen med en Lampe paa Stativ). Budet

er herude og skulde spørge fra Kancelliraad Mikkelsens, hvordan Herren har det.

Fruen (med Eftertryk). Hils og sig, at min Mand er daarlig, meget daarlig! (Hen imod Blak). Han skal have fuldstændig Ro og maa aldeles ingen Besøg modtage!

Josefa (etter at have placeret Lampen, ud i Entréen).

Blak (sér spørgende fra den ene til den anden). Daarlig ?

Fruen. Ja, Blak! Vilradsen er syg, meget syg! Han lider af Mavekatarrh og Bronchitis. For fem Dage siden blev han daarlig, og først i Dag er han lidt oppe. Hele Festen er udsat; alle har faaet Afbud. Men De maa undskylde, vi har helt glemt Dem.112

Blak. Naa, den er s'gu god! (Rejser sig og gaar hen til vilradsen.) Lad mig sé paa dig, Vilradsen. Ja, du sér jo nok noget mistænkelig ud! Sikken en Jubilar! (Tager Handskerne at.) Nu har jeg, Fanden brække mig, aldrig kendt Mage! Har jeg ikke dér i over otte Dage gaaet og øvet mig paa en Tale, som skulde have været brændt af i Dag, — og den var bleven brillant, min gamle Ven! Tykke Blaks Taler er bekendt over hele Sydfyn! — Ogsaa gaar du hen og falder paa Valpladsen, før Slaget er begyndt. Hahaha! Naa, sikke Presenter! Jeg gi'r ellers aldrig noget; men ved denne Lejlighed- skal du dog faa en Gåve af mig, Vilradsen. (Giver vsiradsen Pakken.) Vær saa artig!

(Sætter sig.)

Vilradsen (tager Briller paa, aabner Pakken og fremtager et stort indrammet Billede).

Fruen (sér paa Billedet). Det er jo Blak!

Blak. Ham selv og ingen anden! Kultegning efter Fotografi. Frøken Ginkel, Svendborg, lever af den Slags. Billig, uhyre billig! Og saa har man da gjort sine Venner en Glæde med det samme. Er I glade ved det, hvad, frygtelig glade?

Vilradsen. Ja naturligvis!

Blak. Hør, det er s'gu sandt, jeg sér af Bladene i Dag, at Munk har faaet Embede. Naa, til Lykke med det! Saa kan de unge vel snart gifte sig — hvad?

Fruen (hurtig ind i Spisestuen).

Blak. Og, inden vi véd af det, saa sér vi dig, Vilradsen, som Bedstefader, — det vil klæde113

dig brillant — med en lille Munk paa Skødet. Hahaha.

Yilradsen. Nej, jeg skal sige dig, — Munk —

Frue n (fra Spisestuen med en Karaffel Vin og Glas). Jeg

synes dog, De skulde have et Glas Yin nu, lige inden De gaar. (Skænker.)

Blak. Lad gaa! (Drikker.) Naa, god Bedring og til Lykke med Svigersønnen. — Det er sandt, Kransekagen havde jeg nær glemt. Det er min Livret! (Spiser af Kransekagen.) Men, hvOT hai' vi

Kamilla og Agnes og Julius?

Yilradsen. Aa, tal ikke om Julius! Han gør mig kun Sorg!

Fruen. Du overdriver altid! Julius har nu desværre ingen Lyst til Bogen, og derover skændte Yilradsen før, og nu sidder Julius inde paa sit Yærelse og er aldeles ude af sig selv.

Blak (rejser sig). Jeg faar en Idé! Lad mig faa fat i Krabaten! Saa skal jeg gøre ham til studiosus agrieulturæ paa Langagergaard! (Banker

paa Døren til Julius' Værelse, aabner den.) Naa, dér hal' vi

Yilradsen junior! Jo, han er s'gu god! Hahaha!

(Ind i Julius' Værelse, hvor man hører ham lé og snakke.)

Femogtyvende Scene.

Yilradsen. Fruen. (Lidt efter) Josefa.

Yilradsen. Jeg vil sige dig én Ting, Gusta, at fra nu af maa vi leve fuldstændig rolig og for vore Børn alene!

Fruen. Ja, det er ogsaa min Mening! Yi

siger nej til alle Indbydelser i den nærmeste

Fremtid! (Entréklokken.)

J 0 Se fa (trå Entréen med en Messingjardiniére med Blomster, som hun sætter paa Bordet, hvorefter hun giver Fruen et

Brev). Tjeneren er lier og skal have Svar, og saa skulde han spörge, hvordan Herren har det.

Fruen. Nej, Vilradsen! Sikken dejlig Jardiniere ! (Aabner Brevet.) Tænk, det er Indbydelse fra Etatsraad Barke til Hortensias Bryllup med Fabrikant Liebenbach den 27de December, først i Frue Kirke og derefter paa Skydebanen! (Pavsé, hvori man

sér, at hun kæmper med sig selv; i en ynkelig Tone, da hun sér

viiradsens Ansigt.) Synes du ikke, vi skulde sige ja, Vilradsen ?

Vilradsen. Men, vi blev jo nylig enige om,

at - (hoster.)

Fruen. Ja, som Regel siger vi nej, som Regel! Men blot denne ene Gang siger vi ja, blot denne ene Gang! — Du har det jo ogsaa meget bedre! Nu skal jeg svare! (Gaar tu skrivebordet, leder i Mappen; tU VUradsen, idet hun gaar ind i Sovekamret). Jeg .skal blot hente mit nye Brevpapir.

(Ind i Sovekamret.)

Vilradsen (gaar hen til Josefa, der opholder sig i Baggrunden, og taler sagte med hende). Josefa (ud i Entréen).

Seksogtyvende Scene.

Vilradsen. Fruen.

F ril e n (fra Sovekamret med Brevpapir).

Vilradsen. Du kan spare dig Ulejligheden, Gusta!

Fruen. Hvad skal det sige?115

Yilradsen. Jeg har ladet Josefa sige Afbud. Fruen. Har du?

Yilradsen. Ja, blot denne ene Gang!

Syvogtyvende Scene.

Yilradsen. Fruen. Agnes.

A g lies (fra Entréen i Overtøj, ivrig og forpustet). Jeg

, har været hjemme lios Georg!

Yilradsen og Fruen. Hvad har du? Agnes (som føi). Jeg har været hjemme hos Georg! Han havde jo ikke en Gang sagt farvel til mig, og jeg holdt dog saa meget af Georg! (Trækker vejret dybt.) Og saa fortalte jeg ham, at Kamilla var saa frygtelig bedrøvet, og det var hans Skyld! Han havde Taarer i Øjnene, da jeg kom, det saa' jeg nu godt; men tænk engang: (forbavset.) da lian hørte, at Kamilla var saa bedrøvet, syntes jeg næsten, at han saa1 glad ud! Og lian trykkede min Haand saa fast, men sagde ingenting, da jeg gik . . . Jeg véd nok, hvad jeg tror! Men det siger,jeg ikke til nogen, ikke engang til Kamilla!

(Idet hun gaar hen imod Spisestuedøren, nynner hun skælmsk.)

Jeg siger det ikke til nogen, — jeg siger det ikke til nogen!

(Tæppet falder.)